EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 24.6.2026
COM(2026) 560 final

2026/0163 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiive 2003/49/EÜ, 2009/133/EÜ, 2011/96/EL, (EL) 2016/1164, (EL) 2017/1852 ja (EL) 2025/50 otsest maksustamist käsitleva liidu raamistiku lihtsustamise ning ELi majanduskasvu ja konkurentsivõime toetamise osas

{SEC(2026) 560 final} - {SWD(2026) 560 final} - {SWD(2026) 561 final} - {SWD(2026) 562 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Algatus kuulutati välja komisjoni 2026. aasta tööprogrammis osana komisjoni laiemast tegevuskavast, mille eesmärk on lihtsustada liidu õigusakte, vähendada tarbetut halduskoormust ja tugevdada siseturu konkurentsivõimet.

Viimastel aastakümnetel on otsest maksustamist käsitlev liidu raamistik märkimisväärselt edasi arenenud, reageerides üleilmastumise ja digitaalmajanduse kasvavale mõjule, agressiivse maksuplaneerimise strateegiate ja tavade kasutamise sagenemisele ning vajadusele parandada siseturu toimimist, kaitstes samal ajal selle terviklikkust. Eelkõige on liit võtnud vastu mitmesuguseid direktiive, et tagada õiglane maksustamine, takistada maksustamise vältimist ja hõlbustada piiriülest tegevust siseturul. Nõukogu direktiiviga 2003/49/EÜ[1] (intresside ja litsentsitasude direktiiv), nõukogu direktiiviga 2011/96/EL[2] (ema- ja tütarettevõtjate direktiiv) ja nõukogu direktiiviga 2009/133/EL[3] (ühinemise maksustamise direktiiv) kehtestati ühised eeskirjad maksude kinnipidamiseks teatavatelt kontsernisisestelt maksetelt ja maksuneutraalsus piiriülese ümberkorralduse korral. Nõukogu direktiivis (EL) 2016/1164,[4] mida on muudetud nõukogu direktiiviga (EL) 2017/952[5] (maksustamise vältimise vastane direktiiv), on sätestatud kooskõlastatud minimaalne kaitsetase agressiivse maksuplaneerimise tavade vastu. Nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1852[6] (vaidluste lahendamise mehhanismi direktiiv) on ette nähtud mehhanismid topeltmaksustamisega seotud või topeltmaksustamise vältimise lepingutest tulenevate piiriüleste vaidluste tõhusaks lahendamiseks liidus.

Kõik need õigusaktid on mänginud olulist rolli siseturu tugevdamisel ning vähendanud takistusi, mis mõjutavad piiriülest tegevust ja investeerimist, ning samal ajal piiranud maksustamise vältimise võimalusi, parandades liikmesriikidevahelist koordineerimist ja luues liidu maksuraamistiku piiriüleseks tegevuseks siseturul.

Samal ajal on liidu õigusaktide järjestikused täiendused ja muudatused otsese maksustamise valdkonnas ning liikmesriikide erinevad rakendamiskorrad ja muutuvad rahvusvahelised maksusuundumused märkimisväärselt suurendanud liidu äriühingu tulumaksu raamistiku

---

1 Nõukogu 3. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/49/EÜ eri liikmesriikide sidusühingute vaheliste intressimaksete ja litsentsitasude suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta (ELT L 157, 26.6.2003, lk 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/49/oj).

2 Nõukogu 30. novembri 2011. aasta direktiiv 2011/96/EL eri liikmesriikide ema- ja tütarettevõtjate suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta (ELT L 345, 29.12.2011, lk 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/96/oj).

3 Nõukogu 19. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/133/EÜ eri liikmesriikide äriühingute ühinemise, jaotumise, eraldumise, varade üleandmise ja osade või aktsiate vahetamise ning Euroopa äriühingute (SE) või Euroopa ühistute (SCE) registrijärgse asukoha teise liikmesriiki üleviimise puhul rakendatava ühise maksustamissüsteemi kohta (ELT L 310, 25.11.2009, lk 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/133/oj).

4 Nõukogu 12. juuli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1164, millega nähakse ette siseturu toimimist otseselt mõjutavate maksustamise vältimise viiside vastased eeskirjad (ELT L 193, 19.7.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/1164/oj).

5 Nõukogu 29. mai 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/952, millega muudetakse direktiivi (EL) 2016/1164 kolmandate riikidega seotud hübriidsete ebakõlade osas (ELT L 144, 7.6.2017, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/952/oj).

6 Nõukogu 10. oktoobri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1852 maksuvaidluste lahendamise mehhanismide kohta Euroopa Liidus (ELT L 265, 14.10.2017, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1852/oj).

keerukust ning seega regulatiivset koormust piiriüleselt tegutsevate ettevõtjate ja samuti maksuhaldurite jaoks liidus. Direktiivid on välja töötatud eri ajaperioodidel ja eri kontekstides. Lisaks on nõukogu direktiivi (EL) 2022/2523[7] (teise samba direktiiv) kohaste ülemaailmse miinimummaksu eeskirjade rakendamine muutnud liidu mitme olemasoleva kuritarvitustevastase meetme toimimise raamistikku. Eelkõige võivad maksustamise vältimise vastase direktiivi teatavad sätted põhjustada dubleerimist või ebaproportsionaalset regulatiivset koormust, kui neid kohaldatakse koos teise samba eeskirjadega. Lisaks on intresside ja litsentsitasude direktiivi ning ema- ja tütarettevõtjate direktiivi kohaldamisel saadud kogemused näidanud, et kõnealuste direktiivide kohased kinnipeetava maksu vähendamise sätted on praktikas toonud kaasa menetluslikke takistusi ja õiguskindlusetust. Muret on väljendatud ka selle pärast, et maksustamise vältimise vastase direktiivi teatavate sätete kohaldamine ei ole enam täielikult kooskõlas praeguse majandusolukorraga, tekitab ebaproportsionaalset regulatiivset koormust või õiguskindlusetust ega toeta piisavalt investeeringuid ja majanduskasvu siseturul. Eelkõige põhjustab teadus- ja arendustegevuse kulude maksustamist käsitleva ühtse raamistiku puudumine liidus killustatust liikmesriikide vahel ning võib moonutada või pärssida investeerimisotsuseid ja innovatsiooni siseturul.

Käesolev ettepanek kajastab vajadust tagada, et otsest maksustamist käsitlev liidu raamistik oleks endiselt sidus, proportsionaalne ja tõhus. Selle eesmärk on lihtsustada kehtivat liidu raamistikku otsese maksustamise valdkonnas, et vähendada tarbetut regulatiivset koormust, parandada õiguskindlust ja tagada siseturu ühtne toimimine. Seepärast tehakse ettepanekuga muudatused ema- ja tütarettevõtjate direktiivis, intresside ja litsentsitasude direktiivis (ning sellega seotud sihipärane muudatus nõukogu direktiivi (EL) 2025/50[8] ülemääraselt kinnipeetava maksu vähendamise kiiremate ja turvalisemate menetluste kohta (FASTERi direktiiv)), ühinemise maksustamise direktiivis, maksustamise vältimise vastases direktiivis ja vaidluste lahendamise mehhanismi direktiivis.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Koondõigusakt on kooskõlas ELi kehtiva otsese maksustamise poliitikaga. Ettepanekuga lihtsustatakse ja ajakohastatakse otsest maksustamist käsitlevat liidu õigustikku ning samal ajal säilitatakse direktiivide algsed eesmärgid. See aitab saavutada komisjoni laiemat eesmärki tugevdada liidu konkurentsivõimet, vähendades tarbetut regulatiivset koormust, parandades õiguskindlust ning hõlbustades piiriüleseid investeeringuid ja äritegevust siseturul.

Liidusisestelt intressivoogudelt, litsentsitasudelt ja kasumi jaotamiselt kinnipeetavatest maksudest vabastamise osas tugineb ettepanek FASTERi algatatule ning selles käsitletakse kattuvusi, killustatust ja aegunud menetlus- või sisulisi nõudeid, mis tekitavad liidus piiriüleselt tegutsevatele ettevõtjatele ebaproportsionaalseid kulusid.

Ettepanekuga toetatakse ka teise samba direktiivi rakendamist liidus ning eesmärki lihtsustada maksustamise vältimise vastase direktiivi sätteid ja kõrvaldada kattuvused, tagades, et kehtiv otsest maksustamist käsitlev liidu raamistik jääb hiljutiste rahvusvaheliste maksusuundumuste taustal sidusaks. Ettepanekut tuleks kaaluda ka koos uuesti sõnastatud maksustamisalase halduskoostöö direktiivi ettepanekuga, millega lihtsustatakse teatavaid aruandluskohustusi ja -

[7] Nõukogu 15. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2523 hargmaiste ettevõtete kontsernide ja suurte riigisiseste kontsernide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamise kohta liidus (ELT L 328, 22.12.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj).

[8] Nõukogu 10. detsembri 2024. aasta direktiiv (EL) 2025/50 ülemääraselt kinnipeetava maksu vähendamise kiiremate ja turvalisemate menetluste kohta (ELT L, 2025/50, 10.1.2025, ELI http://data.europa.eu/eli/dir/2025/50/oj).

menetlusi, sealhulgas seoses teise samba direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate hargmaiste kontsernidega.

Üheskoos loovad need algatused sidusama, kaasaegsema ja konkurentsivõimelisema maksuraamistiku siseturul tegutsevatele ettevõtjatele. Seejuures säilitatakse ettepanekuga tugev kaitse maksustamise vältimise ja kuritarvituste eest liidus. Algatusega ei nõrgendata olemasolevaid kaitsemeetmeid, vaid pigem tagatakse, et kuritarvitustevastased eeskirjad on endiselt proportsionaalsed, sidusad ja tõhusad, võttes arvesse hiljutisi rahvusvahelisi maksusuundumusi ja praktilisi rakendamiskogemusi ning kõrvaldades samal ajal tarbetu keerukuse, õiguskindlusetuse ning maksumaksjate ja maksuhaldurite halduskoormuse.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on kooskõlas komisjoni laiemate poliitikaeesmärkidega, mis käsitlevad lihtsustamist, konkurentsivõimet ja siseturu nõuetekohast toimimist. Ettepanek aitab kaasa eesmärgile tugevdada liidu konkurentsivõimet, vähendades kooskõlas Draghi aruandega Euroopa konkurentsivõime tuleviku kohta[9] ja ELi konkurentsivõime kompassis[10] sätestatud laiemate eesmärkidega takistusi, mis mõjutavad piiriüleseid investeeringuid ja majandustegevust siseturul.

Seejuures vähendab see oluliselt halduskoormust. Samuti aitab see edendada komisjoni muid prioriteete, nagu tugeva hoiuste ja investeeringute liidu[11] loomine, ning toetab teadus- ja arendustegevuse valdkonna investeerimisotsuste puhul investeeringute kohest kuludesse kandmist, mida on soovitatud 2. juuli 2025. aasta puhta tööstuse kokkuleppes[12]. Üldisemalt soodustab ettepanek piiriülest äritegevust ja ettevõtete laienemist siseturul ning hõlbustab ettevõtete restruktureerimist kooskõlas direktiiviga 2017/1132[13], mida on muudetud direktiiviga 2019/2121[14] (liikuvusdirektiiv).

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesolev ettepanek kuulub Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 115 kohaldamisalasse. Ettepaneku sätete eesmärk on ühtlustada liikmesriikide õigusnorme ja haldustavasid, kuna need mõjutavad otseselt siseturu loomist või toimimist. Seetõttu võetakse see vastu nimetatud artikli kohase seadusandliku erimenetluse kohaselt ja direktiivi kujul. Liidul on selles valdkonnas liikmesriikidega jagatud pädevus.

---

9 Draghi aruanne Euroopa konkurentsivõime tuleviku kohta.

10 Euroopa Komisjon, ELi konkurentsivõime kompass, COM(2025) 30 final.

11 Hoiuste ja investeeringute liidu üks põhieesmärke on kõrvaldada integreeritud finantsturgude ees seisvad tõkked ja toetada investeeringuid, nagu on selgitatud siin: https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/savings-and-investments-union_en#what.

12 Komisjoni 2. juuli 2025. aasta soovitus, milles käsitletakse maksusoodustusi puhta tööstuse kokkuleppe toetamiseks ja võetakse arvesse puhta tööstuse kokkuleppega seotud riigiabi raamistikku (C(2025) 4319 final).

13 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1132 äriühinguõiguse teatavate aspektide kohta (ELT L 169, 30.6.2017, lk 46, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj).

14 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/2121, millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132 seoses äriühingute piiriülese ümberkujundamise, ühinemise ja jagunemisega (ELT L 321, 12.12.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/2121/oj).

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Liidu pädevus otsese maksustamise valdkonnas on ELi toimimise lepingu artikli 115 alusel jagatud liikmesriikidega. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 5 lõikes 3 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele võib liidu tasandil võtta meetmeid ainult juhul, kui liikmesriigid eraldi ei suuda kavandatud eesmärke piisavalt saavutada ning lisaks saab kõnealuseid eesmärke kavandatud meetmete ulatuse või mõju tõttu paremini saavutada ELi tasandil.

Sellest lähtudes on igal liikmesriigil oma riiklik maksusüsteem, mis põhineb tema individuaalsetel majanduslikel prioriteetidel, eelarvenõuetel ja poliitilistel valikutel. Siiski on olukordi, kus õiglase ja tõhusa siseturu säilitamiseks ning põhivabaduste kaitsmiseks on vaja kogu ELi hõlmavaid meetmeid. Näiteks kehtestati intresside ja litsentsitasude direktiiv ning ema- ja tütarettevõtjate direktiiv, et tagada dividendide, intresside või litsentsitasude võrdne käsitlemine eri liikmesriikide maksumaksjate vaheliste maksete tegemisel. Samuti on ühinemise maksustamise direktiiviga kehtestatud ühine maksuraamistik teatavate piiriüleste ümberkorralduste jaoks liidus, millega tagatakse, et ühinemised, jagunemised, varade üleandmised ning osade või aktsiate vahetamised saavad toimuda ilma kohese maksustamiseta, vähendades seeläbi ettevõtete restruktureerimise maksutõkkeid, mis võivad mõjutada äriotsuseid. Maksustamise vältimise vastase direktiiviga kehtestatakse ühised maksustamise vältimise vastased eeskirjad, et käsitleda maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise riske, mida sageli põhjustavad või süvendavad liikmesriikide maksusüsteemide ebakõlad või killustatus. Vaidluste lahendamise mehhanismi direktiiviga kehtestatakse eeskirjad selliste vaidluste lahendamiseks, mis tulenevad topeltmaksustamise vältimise lepingute tõlgendamisest ja kohaldamisest liikmesriikides.

Kuigi riigisiseste maksueeskirjade lihtsustamise eest vastutavad endiselt liikmesriigid, saab kehtivat ELi otsese maksustamise õigustikku aluslepingute kohaselt muuta üksnes ELi tasandi meetmetega. See on vajalik ühiste eeskirjade lihtsustamiseks ja selgitamiseks, tuvastatud probleemide lahendamiseks ja seega ELi ettevõtjate konkurentsivõime suurendamiseks. Seetõttu ei ole maksustamise koondõigusakti eesmärke võimalik piisavalt saavutada, kui iga liikmesriik tegutseb üksi.

Lisaks annaksid ELi meetmed selles valdkonnas selget ELi lisaväärtust nii ettevõtjatele kui ka maksuhalduritele. Eesmärk on kõrvaldada kattuvad või üleliigsed eeskirjad, ühtlustada menetlusi, veelgi vähendada topeltmaksustamist ja turumoonutusi, selgitada mõisteid, kõrvaldada aegunud sätted ning vähendada eeskirjade ebajärjekindlat või erinevat kohaldamist liikmesriikides. Ettepanek muudaks ELi maksueeskirjad ja -menetlused selgemaks ja lihtsamaks ning seega oleks mitmes liikmesriigis tegutsemine ettevõtjate jaoks vähem kulukas. See võimaldaks paremini ära kasutada siseturu potentsiaali, muutes selle ettevõtjate asutamisel ja investeerimisel atraktiivsemaks kohaks. Maksuhaldurite jaoks lihtsustaksid selgemad ja tõhusamad eeskirjad vastavuskontrolle ja maksuauditeid, vähendades vaidlusi ja halduskoormust.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek piirdub sihipäraste muudatustega, mis on vajalikud kehtivate liidu maksualaste õigusaktide lihtsustamiseks ning nende sidususe ja tõhususe parandamiseks. See ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik kõnealuse eesmärgi saavutamiseks. Täpsemalt säilitatakse sellega kehtivate direktiivide põhieesmärgid ja kaitsemeetmed, samas aga ajakohastatakse, ühtlustatakse või lihtsustatakse konkreetseid sätteid, mille puhul on kindlaks tehtud, et need tekitavad tarbetut keerukust, halduskoormust, õiguskindlusetust või ebaproportsionaalseid nõuete täitmisega seotud kulusid. Seega loob see sobiva tasakaalu lihtsustamise,

õiguskindluse ja algsete eesmärkide säilitamise vahel, et tagada siseturul kõrgetasemeline kaitse maksustamise vältimise eest.

- **Vahendi valik**

Tehakse ettepanek võtta vastu direktiiv, mis on õigusliku aluse (ELi toimimise lepingu artikkel 115) kohaselt ainus lubatud õigusakt.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Komisjoni talituste töödokumendis „Nõukogu direktiivi 2016/1164 (millega nähakse ette siseturu toimimist otseselt mõjutavate maksustamise vältimise viiside vastased eeskirjad) hindamine“ hinnatakse maksustamise vältimise vastase esimese ja teise direktiivi rakendamist ja mõju parema õigusloome kriteeriumide alusel. Hindamisel võeti arvesse direktiivide tulemuslikkust, tõhusust, asjakohasust, sidusust ja ELi lisaväärtust. Hindamine põhines peamiselt töövõtja tehtud välisuuringu tulemustel. Töövõtja viis 15 liikmesriigis läbi süvaintervjuud riiklike maksuhalduritega ja konsulteeris ülejäänud 12 maksuhalduriga küsitluse teel. Töövõtja küsitles süvaintervjuudel ka erasektori sidusrühmi (sealhulgas ELi ja liikmesriikide ettevõtjate ühendusi, hargmaiseid ettevõtteid, maksunõustajaid, akadeemilisi ringkondi ja valitsusväliseid organisatsioone) kümnest liikmesriigist koosnevas valimis ning viis läbi maksunõustajate uuringu ja sihtotstarbelise uuringu, mis hõlmas 20 hargmaist ettevõtet kõigis 27 liikmesriigis.

Hindamise tulemusi võeti tõendusbaasina arvesse algatusele lisatud mõjuhinnangus. Mõjuhinnangus selgitatakse ka seost nende järelduste ja käesoleva algatuse raames käsitletud küsimuste vahel.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Sidusrühmadega konsulteerimise strateegia hõlmas selle algatuse puhul nii tagasisidekorjet kui ka sihtkonsultatsioone. Avalikku konsultatsiooni ei korraldatud, kuna lisaks maksustamise vältimise vastase direktiivi kohta tehtud süvauuringule peeti 15 kuu jooksul peamiste sidusrühmadega ulatuslikke sihtkonsultatsioone. Sihtkonsultatsioonid hõlmasid suurt hulka peamisi sidusrühmi ja 27 riiklikku asutust. Kõiki saadud vastuseid võeti arvesse käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangus. See sisaldab 2. lisas esitatud kokkuvõtlikku aruannet sidusrühmadega konsulteerimise kohta, milles kirjeldatakse üksikasjalikult vastajate profiile ja saadud tagasisidet.

Kogu protsessi vältel konsulteerisid komisjoni talitused liikmesriikidega komisjoni IV töörühma (otsene maksustamine) ja nõukogu kõrgetasemelise töörühma sihtotstarbelistel koosolekutel.

Tagasisidekorje[15] avaldati 16. veebruaril 2026 ja oli konsulteerimiseks avatud kuni 30. märtsini 2026. Konsultatsiooni käigus küsiti tagasisidet meetmete võtmise vajaduse kohta ja koguti tõendeid selliste küsimuste kohta nagu halduskulud, koormavad menetlused, aegunud või kattuvad eeskirjad ning selguse puudumine või erinevused eeskirjade tõlgendamisel. Tagasisidekorjele saadi 117 vastust ettevõtjate ühendustelt ja äriühingutelt, aga ka kodanikelt, samuti akadeemilistelt asutustelt, valitsusvälistelt organisatsioonidelt ja ametiühingutelt.

[15] Tagasisidekorje mõjuhinnangu koostamiseks – Ares(2026)1712759.

Üldiselt toetasid sidusrühmad täielikult kehtivate ELi maksueeskirjade lihtsustamise algatust, et parandada siseturu toimimist ja tagada Euroopa atraktiivsus investeerimis- ja ettevõtluskohana. Arvamused selle kohta, kuidas lihtsustamist täpselt saavutada, olid siiski erinevad.

Enamik sidusrühmi väljendas vajadust lihtsustada kehtivaid direktiive, näiteks neid ratsionaliseerides ja ajakohastades, vähendades kattuvusi, vastuolusid, killustatud rakendamist ja halduskoormust, ning standardides ja selgitades direktiividest tulenevaid tingimusi, eeskirju ja menetlusi, sealhulgas digivahendite kasutamise kaudu, ning piirates liikmesriikide kaalutlusõigust direktiivide rakendamisel. Mõned juhtisid tähelepanu ka sellele, kui oluline on muuta eeskirjad ja menetlused VKEde jaoks lihtsamaks.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Komisjon tugines eksperditeadmistele, mis saadi Teadusuuringute Ühiskeskuselt, kes kasutas algatuse võimaliku mõju uurimiseks CORTAXi mudelit. CORTAXi mudel on üldise tasakaalu mudel, mis on välja töötatud 27 liikmesriigis toimunud äriühingute tulumaksu reformide mõju hindamiseks eri allikatest saadud üksikasjalike andmete alusel. Komisjon kasutas käesoleva ettepaneku ettevalmistamisel välisekspert. Algatus ja mõjuhinnang tuginevad maksustamise vältimise vastase direktiivi hindamise tulemustele, mis hõlmavad maksustamise vältimise vastase direktiivi kohta välistöövõtja poolt tehtud uuringu[16] tulemusi.

- **Mõjuhinnang**

Käesoleva algatuse kohta tehti mõjuhinnang. Mõjuhinnangu kavand esitati komisjoni õiguskontrollikomiteele 8. aprillil 2026 ja seda arutati 29. aprillil 2026. Tuginedes komisjoni presidendi 28. aprilli 2026. aasta otsusele õiguskontrollikomitee ülesannete kohta,[17] esitas õiguskontrollikomitee 4. mail märkusteta arvamuse koos soovitustega. Seega nähakse 8. aprilli otsuses ette, et koondettepanekuid käsitatakse sihipäraste algatustena, mille kohta õiguskontrollikomitee ei esita märkustega arvamusi. Õiguskontrollikomitee esitas siiski mõned soovitused, sealhulgas ettepanekud aruande probleemide, eesmärkide ja sekkumisloogika vaheliste seoste parandamiseks, tegi ettepanekud variantide ulatuse ja koostamise kohta ja analüüsis ELis kõrgete maksustandardite säilitamise üldeesmärki ning kulusid ja tuluside analüüs, sealhulgas kasutatud eelduste usaldusväärsust. Koostati muudetud mõjuhinnang, kus neid soovitusi on arvesse võetud.

Mõjuhinnangus hinnatakse mõju mitme poliitikavariandi alusel. Seoses **intresside ja litsentsitasude direktiivi ning ema- ja tütarettevõtjate direktiivi alusel kinnipeetavate maksudega** kaalutakse mõjuhinnangus võimalust vabastada maksust kõik ELi-sisesed intressi-, litsentsitasu- ja dividendimaksed, laiendades neid direktiive ja kaotades õiguse saamiseks eelmenetlused, samas kui aruandes kaalutud alternatiivne võimalus oli ühtlustada intresside ja litsentsitasude direktiivi ning ema- ja tütarettevõtjate direktiivi kohaldamisala ja menetlused. **Maksustamise vältimise vastase direktiivi kohaste välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate õigusaktide** puhul kaalutakse mõjuhinnangus mudeli A kohustuslikku kohaldamist ja erandi tegemist teise samba äriühingute puhul (või teise võimalusena võetakse arvesse teise samba tingimustele vastavat riigisisest minimaalset lisamaksu, et teha kindlaks, kas välismaisel kontrollitaval äriühingul tekib maksukohustus, ja kui tekib, siis arvata lisamaks maha välismaise kontrollitava äriühingu kohustusest). Lisaks

[16] Komisjoni talituste töödokument: Nõukogu direktiivi (EL) 2016/1164 (millega nähakse ette siseturu toimimist otseselt mõjutavate maksustamise vältimise viiside vastased eeskirjad) hindamine.

[17] Komisjoni presidendi otsus, millega muudetakse otsust P(2020)2 seoses õiguskontrollikomitee ülesannetega, 28.4.2026.

hinnatakse analüüsis VKEde erandit. **Teadus- ja arendustegevusse tehtavate investeeringute** puhul uuritakse teadus- ja arendustegevuse materiaalsete varade soetamise kulu kohest kuludesse kandmist võrreldes praeguse olukorraga, kus teadus- ja arendustegevuse kulude kuludesse kandmist otsustatakse jätkuvalt riiklikul tasandil. **Maksustamise vältimise vastase direktiivi kohase intresside mahaarvamise piirangu** puhul kaaluti mitut võimalust, mille peamine eesmärk on tagada õiglus ja leevendada selle sätte protsüklilist mõju: erand VKEdele, EBITDA 30 % ülempiiri kohustuslik kohaldamine, teatavate praegu valikuliste variantide kohustuslik kohaldamine, kolmandate isikute väikese riskiga laenude erand ja täielik mahaarvamine kasumlikkuse langussõkkide korral. Aruandes hinnatakse ka muudatusi **imporditud hübriidseid ebakõlasid** käsitlevate eeskirjade kaotamiseks; **ühinemise maksustamise direktiivi** kooskõlla viimist liikuvuse direktiiviga (piiriülesed ühinemised äriühinguõiguse seisukohast) kas dünaamilise viite kaudu või uute struktureerimistehingute lisamisega ning mitut **vaidluste lahendamise mehhanismi direktiivi** sihipärast parandust eesmärgiga selgitada menetluseeskirju ja võimaldada nõukogu rakendusaktide kasutamist.

Mõjuhinnangus uuritakse konkreetselt kolme variantide kombinatsiooni:

a) **kõikehõlmav koondõigusakt:** see kombinatsioon hõlmab kõiki poliitikavariante ja valib vajaduse korral kõige ambitsioonikamad alternatiivid käesoleva algatuse peamistele meetmetele, mis käsitlevad piiriüleste intresside, litsentsitasude ja dividendimaksete maksustamist ning välismaise kontrollitava äriühingu maksustamist, et hinnata kõige ambitsioonikamat lihtsustamispotentsiaali;

b) **keskmise ambitsioonikusega koondõigusakt:** see lähenemisviis hõlmab kõiki poliitikavariante, välja arvatud teadus- ja arendustegevuse kuludega seotud meede, ning sisaldab vähem ambitsioonikaid alternatiive seoses kinnipeetavate maksudega intresside ja litsentsitasude direktiivi ning ema- ja tütarettevõtjate direktiivi alusel ning välismaiste kontrollitavate äriühingutega maksustamise vältimise vastase direktiivi alusel;

c) **piiratud ambitsioonikusega koondõigusakt:** selles versioonis keskendutakse olemasolevatele meetmetele lihtsamal ja otsesemal viisil ning säilitatakse ülejäänud poliitikavariantide puhul praegune olukord.

Mõjuhinnangus jõutakse järeldusele, et eelistatud poliitikapakett on kõikehõlmav koondõigusakt. See võimaldab tõhusalt saavutada algatuse konkreetseid eesmärke ning tagab lisaks ka parimad tulemused ja suurima mõju, nagu mõjuhinnangus on selgitatud.

Mõjuhinnang sisaldab algatuse kulude-tulude analüüsi, mis on eeldatavalt soodne. **Tulud** seisnevad algatusega kehtestatavates lihtsustustes, mis võivad ELi maksumaksjate jaoks märkimisväärselt vähendada maksunõuete täitmisega seotud kulusid. Mõjuhinnangus kirjeldatakse võimalikku kulude kokkuhoidu ELi ettevõtjate ja majanduse jaoks, mis tuleneb praeguste maksunõuete täitmisega seotud kulude võimalikust vähenemisest, ning laiemat ja pikemaajalist makromajanduslikku mõju. Sellest järeldub, et eelistatud variant on kõikehõlmav koondõigusakt. Hinnanguliselt vähendab see variant nõuete täitmisega seotud kulusid ja sellega seotud finantskulusid ligikaudu 6,6 miljardi euro võrra aastas, millest halduskoormuse vähendamisega seotud korduvad kulud moodustavad ligikaudu 2 miljardit eurot aastas (täpsem kulude jaotus on esitatud mõjuhinnangu 3. lisas). Mõned meetmed suurendavad pikas perspektiivis ELi SKPd hinnanguliselt ligikaudu 0,04 % (kinnipeetavast maksust vabastamine) ja 0,2 % (teatavate teadus- ja arendustegevuse varade kohene kuludesse kandmine).

Mõjuhinnangus püütakse kirjeldada ka mõningaid **võimalikke kulusid**. Maksualase koondõigusakti ettepaneku eesmärk on vähendada praeguseid korduvaid kulusid, lihtsustades ELi maksueeskirju, kui see on võimalik. Nagu on kirjeldatud 6. peatükis ja 3. lisas, ei eeldata seega, et algatus tooks ettevõtjatele ja maksuhalduritele kaasa märkimisväärseid kulusid, ning seega loetakse need puuduvaks, marginaalseks või mitteoluliseks.

Lisaks ei eeldata mõjuhinnangus konkreetset ja otsest keskkonnamõju, kuna ettepanek on horisontaalne lihtsustamismeede otsese maksustamise valdkonnas, ega olulist otsest sotsiaalset mõju, kuna ettepanek ei puuduta töö- ega sotsiaalõigusi ega muid nendega otseselt seotud õigusi. Mis tahes keskkonna- või sotsiaalne mõju oleks seega kaudne ja sõltuks sellest, kuidas ELi ettevõtjad vabanenud ressursse kasutavad. Võttes arvesse eeldatavat väikest keskkonnamõju, ei tehtud käesolevale algatusele lisatud mõjuhinnangu puhul olulise kahju ärahoidmise põhimõtte hindamist ja kliimaeesmärkidega kooskõla kontrolli.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepaneku eesmärk on vähendada nii maksumaksjate kui ka maksuhaldurite regulatiivset koormust. Maksukuulekusega seotud kulud kujutavad endast ettevõtjate jaoks koormust ja nende vähendamine tooks algatuse rakendamisel suurt kasu. Nagu eespool märgitud, peaks koondpakett üldiselt vähendama nõuete täitmisega seotud kulusid ja sellega seotud finantskulusid siseturul ligikaudu 6,6 miljardi euro võrra aastas, millest 2 miljardit eurot moodustavad halduskoormusega seotud korduvad kulud. Näiteks vähenevad äriühingutest maksumaksjate kogukulud tänu intresside, litsentsitasude ja dividendide täieliku maksuvabastuse kehtestamisele (intresside ja litsentsitasude direktiivi ning ema- ja tütarettevõtjate direktiivi muudatused) hinnanguliselt 5,34 miljardit eurot aastas. Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate eeskirjade kohaldamise lõpetamine teise samba kohaldamisalasse kuuluvate hargmaiste ettevõtjate suhtes (maksustamise vältimise vastase direktiivi muudatused) võib säästa nõuete täitmisega seotud kulusid ligikaudu 160 miljonit eurot aastas. Teadus- ja arendustegevusega seotud varade kohene kuludesse kandmine võib aidata hoida kokku nõuete täitmisega seotud kulusid ligikaudu 265 miljonit eurot aastas. Nõuete täitmisega seotud kulude vähenemine toob kasu ka VKEdele, eelkõige järgmise kaudu: i) spetsiaalse erandi kehtestamine maksustamise vältimise vastase direktiivi kohastest välismaised kontrollitavaid äriühinguid käsitlevatest eeskirjadest, mis võib aidata säästa nõuete täitmisega seotud kulusid ligikaudu 90 miljonit eurot aastas, ning ii) VKEde *de facto* väljajätmine maksustamise vältimise vastase direktiivi intresside mahaarvamise piirangu alt, mis võib aidata säästa nõuete täitmisega seotud kulusid 69 miljoni euro väärtuses, muutes 3 miljoni euro suuruse *safe harbour*'i kohustuslikuks kolme aasta jooksul alates ettepaneku jõustumisest. Kolmandalt isikult saadud väikese riskiga laenude erand võib aidata hoida kokku nõuete täitmisega seotud kulusid ligikaudu 430 miljonit eurot aastas. Mõjuhinnangus on üksikasjalikult näidatud, kui palju nõuete täitmisega seotud kulud eeldatavasti väheneksid.

Selleks et tulemuslikult ja tõhusalt saavutada eesmärk lihtsustada ELi maksueeskirju ja suurendada ELi konkurentsivõimet, säilitades samal ajal ELis kõrged maksustamisalased standardid, on ettepaneku eesmärk lihtsustada ELi maksukeskkonda koostoimes uuesti sõnastatud maksustamisalase halduskoostöö direktiiviga, tagades, et olulised maksustamiseeskirjad on ajakohased ja eesmärgipärased. See peaks aitama vähendada bürokraatiat ja piiriülese tegevuse takistusi. Muutes lihtsustamise eesmärgil otsest maksustamist käsitlevat ELi õigustikku, peaks ettepanek muutma maksueeskirjade järgimise ELis selgemaks, lihtsamaks ja tõhusamaks. Uusi ühtlustatud eeskirju kehtestades tugineb ettepanek pealegi olemasolevatele lähenemisviisidele, näiteks FASTERi direktiivile kinnipeetava maksu menetluste kohta, või lihtsamatele raamistikele (nt teadus- ja

arendustegevusega seotud varade amortisatsiooni käsitlemine seoses maksustamisega), piirates seeläbi veelgi ettevõtjate esialgseid kohandamiskulusid.

- **Põhiõigused**

Märkimisväärset mõju põhiõigustele eeldatavasti ei esine. Kavandatud meetmed on kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas[18] sätestatud õiguste, vabaduste ja põhimõtetega. Killustatuse ja tarbetute vastavusnõuete vähendamisel, prognoositavuse parandamisel ja piiriülese äritegevuse hõlbustamisel siseturul võib olla piiratud positiivne mõju ettevõtlusvabadusele ja asutamisõiguse tõhusale kasutamisele. Sellist võimalikku mõju ei saa siiski tõlgendada nii, et käesolevas direktiivis kirjeldatud probleemid põhjustavad diskrimineerimist või põhjendamatuid piiranguid. Seepärast leitakse, et algatus on hartaga kooskõlas.

Kui algatuse rakendamine hõlmab isikuandmete töötlemist, peaks selline töötlemine olema täielikult kooskõlas kohaldatava liidu raamistikuga. Seega on tagatud harta ja isikuandmete kaitse üldmäärusega[19] hõlmatud andmekaitseõigused.

4. MÕJU EELARVELE

Algatus ei mõjuta ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Maksualase koondõigusakti rakendamise jälgimiseks ja hindamiseks jälgib komisjon tihedas koostöös liikmesriikidega korrapäraselt selle rakendamist ja kohaldamist, tuginedes järgmistele näitajatele: maksunõuete täitmisega seotud kulud; selliste juhtumite arv, kus ülejääv laenukasutuse kulu ei ole mahaarvatav; teadus- ja arendustegevuse investeeringute summa ELis; maksuhaldurite kulud ja kulude kokkuhoid; sidusrühmade seisukohad, näiteks tõlgendamise ja tegevusega seotud küsimuste, tehniliste küsimuste, kulude ja tulude ning koondõigusakti praktilise mõju kohta; vaidluste lahendamise mehhanismi direktiivi alusel lahendatud juhtumite arv; maksulõhede olemasolu ja topeltmaksustamine; ELi-sisesed välismaiste otseinvesteeringute vood ning väljaminevad intressimaksed ja litsentsitasud. Seda on üksikasjalikumalt kirjeldatud käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangus.

Komisjon analüüsib korrapäraselt olukorda liikmesriikides ja avaldab selle kohta aruande. Selleks peaksid liikmesriigid edastama komisjonile kogu asjakohase teabe, mis on vajalik maksustamisalase koondõigusakti ettepaneku järelevalveks ja hindamiseks. Võttes arvesse algatuse mõju mitmele kehtivale otsese maksustamise alasele ELi direktiivile, mille liikmesriigid on üle võtnud, on vaja anda liikmesriikidele aega maksustamisalase koondõigusakti raames nõukogus vastu võetavate meetmete nõuetekohaseks rakendamiseks. Seda arvestades ei tohiks esimene hindamine toimuda varem kui viis aastat pärast uute eeskirjade kohaldamise algust.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ettepanek ei nõua ülevõtmist selgitavaid dokumente.

---

[18] Euroopa Liidu põhiõiguste harta (ELT C 326, 26.10.2012, lk 391).

[19] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (EMPs kohaldatav tekst), ELT L 119, 4.5.2016, lk 1.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Nõukogu direktiivi 2003/49/EÜ (intresside ja litsentsitasude direktiiv) muudatused

Intresside ja litsentsitasude direktiivi kohaselt on liikmesriigis tekkivad intressimaksed ja litsentsitasud selles riigis kinnipeetavatest maksudest vabastatud, tingimusel et tegelik kasusaaja on teises liikmesriigis asuv sidusettevõtja või teises liikmesriigis asuva püsiva tegevuskohaga ettevõte. Direktiivi kohaldatakse praegu ainult siis, kui on täidetud „sidusühingu“ määratluses sätestatud minimaalse osaluse nõuded. Lisaks võivad liikmesriigid praegu kohaldada haldusmenetlusi või eelnevaid loa-/sertifitseerimismenetlusi, et eelnevalt kontrollida, kas tuleks võimaldada kasutada kinnipeetavast maksust vabastamist.

Ettepanekuga muudetakse intresside ja litsentsitasude direktiivi, et lihtsustada kinnipeetavast maksust vabastamise sisulisi ja menetluslikke tingimusi.

Esiteks laiendatakse ettepaneku **artikliga 1** intresside ja litsentsitasude direktiivi sisulist kohaldamisala, jättes välja mõiste „sidusühing“ määratluse alusel kohaldatava minimaalse osaluse nõude. Selle tulemusena võivad liidus asuvate äriühingute vahelised intressimaksed ja litsentsitasud saada vabastuse, olenemata nendes omatava osaluse suurusest.

Teiseks kehtestatakse ettepanekuga kaitsemeede topeltmaksuvabastuse vältimiseks. Liikmesriigid peavad kas kohaldama kinnipeetavat maksu või loobuma intressi- ja litsentsitasumaksete kinnipidamisest tulu tekkimise kohas, kui makse saaja asub jurisdiktsioonis, kus äriühinguid tulumaksuga ei maksustata või kohaldatakse intressi- ja litsentsitasude tuluvoogude suhtes nullmaksumäära, samas kui ka tulu tekkimise liikmesriik ei kohalda kinnipeetavat maksu. Seda kaitsemeedet ei kohaldata, kui saaja suhtes kohaldatakse maksustamisperioodil tingimustele vastavat riigisisest lisamaksu ja ta ei saa sellega seoses tagasimakseid ega otsesest või kaudset rahalist kasu või kui ta kuulub hargmaisesse kontserni, mille suhtes kohaldatakse sellel maksustamisperioodil teise samba direktiivis sätestatud eeskirju või kolmandate riikide jurisdiktsioonide puhul OECD näidiseeskirju.

Kolmandaks piiratakse ettepanekuga erandi kohaldamiseks vajalike haldusmenetluste või eelnevate loamenetluste kasutamist. Üldreeglina ei saa liikmesriigid enam nõuda eelnevat loa- või haldusmenetlust, et kontrollida, kas erandi tegemise tingimused on makse tegemise ajal täidetud. Maksumaksja hindab erandi tingimustele vastavust ise ning hiljem tehakse järelkontrolle ja kohaldades kuritarvitustevastaseid eeskirju, sealhulgas liikmesriikide eeskirju tegelike kasusaajate kohta.- Siiski on juhtumeid, kus maksumaksja ei suuda tagada makse tegemise ajal erandi tingimustele vastavust. Sel juhul käsitletakse ettepanekus menetlusnorme sõltuvalt olukorrast kahel erineval viisil:

- avalikult kaubeldavate väärtpaberite puhul, kui investor ei ole maksvale äriühingule teada, mistõttu ei saa viimane eelnevalt kindlaks teha, kas erandi tegemise tingimused on täidetud, muudetakse ettepanekuga FASTERi direktiivi, et tagada kiirmenetluste kättesaadavus;

- kõigil muudel juhtudel, kui maksuvabastuse sisulised tingimused on täidetud, kuid maks on sellest hoolimata kinni peetud, peaksid liikmesriigid tagama, et ülemäärane maks tagastatakse mõistliku aja jooksul riigis kehtiva standardse tagastamiskorra alusel.

Lisaks selgitatakse ettepanekus, et intresside ja litsentsitasude direktiivi kohaldatakse maksete suhtes, mis on omistatavad püsiva tegevuskoha tegevusele, olenemata sellest, kas need maksed on püsiva tegevuskoha liikmesriigis maksustatavast tulust mahaarvatavad.

Lisaks ajakohastatakse ettepanekuga lisas nende äriühinguvormide loetelu, mille suhtes võib direktiivi kohaldada, tagamaks, et kõik üksused, mis peaksid oma olemuselt kuuluma direktiivi kohaldamisalasse, oleksid sõnaselgelt hõlmatud. Samuti on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte lisa täiendavaks muutmiseks, et hõlmata liikmesriikide või ELi õigusega kehtestatud tulevasi äriühingute õiguslikke vorme.

Nõukogu direktiivi 2009/133/EÜ (ühinemise maksustamise direktiiv) muudatused

Ühinemise maksustamise direktiivi kohaselt kohaldavad liikmesriigid ühiseid eeskirju, millega nähakse ette äriühingute teatavatest piiriülestest ümberkorraldustest, sealhulgas eri liikmesriikide äriühinguid hõlmavatest ühinemisest, jagunemisest, varade üleandmisest ja osade või aktsiate vahetamisest tuleneva kapitali kasvutulu maksustamise edasilükkamine kuni alusvara tegeliku võõrandamiseni. Ühinemise maksustamise direktiivi eesmärk on tagada, et sellised restruktureerimistoimingud saaksid toimuda ilma kohese maksustamiseta, mis takistaks siseturu toimimist.

Direktiivi kohaldamisala ei kajasta aga enam täielikult liidu äriühinguõiguse viimaseid muudatusi. Eelkõige kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2017/1132, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2019/2121, uued piiriüleste ümberkorralduste vormid, mis praegu ei kuulu direktiivi kohaldamisalasse.

Tagamaks, et direktiiv täidab endiselt oma eesmärki, viiakse ettepaneku **artikliga 2** ühinemise maksustamise direktiivi mõisted kooskõlla direktiivi 2017/1132 mõistetega, et hõlmata „lihtsustatud ühinemine“ ja „eraldumise teel jagunemine“, mida direktiiv veel ei hõlma.

Praegu hõlmab ühinemise maksustamise direktiiv üksnes Euroopa äriühingu või Euroopa ühistu registrijärgse asukoha üleviimist. **Artikliga 2** lisatakse direktiivi uus peatükk, mis käsitleb selliste piiriüleste toimingute suhtes kohaldatavaid eeskirju, mis hõlmavad vähemalt äriühingu asukoha üleviimist, et tagada neutraalse maksustamise põhimõtte kohaldamine.

Lisaks muudetakse ühinemise maksustamise direktiivi lisas esitatud loetelu direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatest äriühinguvormidest, tagamaks, et kõik üksused, mis peaksid oma olemuselt kuuluma direktiivi kohaldamisalasse, oleksid sõnaselgelt hõlmatud. Samuti on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte lisa täiendavaks muutmiseks, et hõlmata liikmesriikide või ELi õigusega kehtestatud tulevasi äriühingute õiguslikke vorme.

Nõukogu direktiivi 2011/96/EL (ema- ja tütarettevõtjate direktiiv) muudatused

Ema- ja tütarettevõtjate direktiiv vabastab tütarettevõtjatelt muudes liikmesriikides asuvatele emaettevõtjatele makstavad dividendid ja muud kasumieraldised kinnipeetavast maksust ning välistab sellise tulu topeltmaksustamise emaettevõtja tasandil (osaluse maksuvabastus või maksukrediidi meetod). Direktiivi kohaldatakse praegu ainult juhul, kui on täidetud „emaettevõtja“ määratluses sätestatud minimaalse osaluse nõuded. Kuigi ema- ja tütarettevõtjate direktiiviga ei ühtlustata sellega antavatele eelistele juurdepääsu reguleerimise menetlusi, võivad liikmesriigid praegu kohaldada ka eelnevaid haldusmenetlusi, et juba ette kindlaks teha, kas maksuvabastuse tingimused on täidetud.

Ettepanekuga muudetakse ema- ja tütarettevõtjate direktiivi, et lihtsustada kinnipeetavast maksust vabastamise sisulisi ja menetluslikke tingimusi.

Esiteks laiendatakse ettepaneku **artikliga 3** ema- ja tütarettevõtjate direktiivi sisulist kohaldamisala, jättes välja mõiste „emaettevõtja“ määratluse alusel kohaldatava minimaalse

osaluse nõude. Selle tulemusena võivad liidus asuvate äriühingute vahelised intressimaksed ja muud kasumieraldised olla maksuvabad, olenemata nendes äriühingutes omatava osaluse suurusest. Lisaks sellele ja võttes arvesse direktiivi laiendatud kohaldamisala, piirdub liikmesriikide praegune võimalus mitte lubada maha arvata osalusega seotud kulusid või kasumi jaotamisega seotud kahjumit juhtudega, kus on olemas oluline osalus (10 %) ehk seega juhtudega, kui juhtimiskulud on tegelikult tekkinud.

Teiseks laiendatakse ema- ja tütarettevõtjate direktiivi kohaldamisala ka pensionifondidele, olenemata nende õiguslikust vormist. Selleks kehtestatakse ettepanekuga erand direktiivi alusel kohaldatavast maksustamisele kuulumise tingimusest.

Kolmandaks ja kooskõlas intresside ja litsentsitasude direktiivi kavandatud muudatustega ei saa liikmesriigid enam nõuda eelnevat luba või haldusmenetlust, et kontrollida, kas maksuvabastuse tingimused on makse tegemise ajal täidetud, tingimusel et liikmesriigid teevad järelkontrolli ja kohaldavad kuritarvitustevastaseid reegleid. Sarnaselt intresside ja litsentsitasude direktiiviga kohaldatakse juhul, kui maksumaksjal ei ole võimalik makse tegemise ajal tingimustele vastavust tõendada, kas FASTERi menetlusi või riigisiseseid tagasimaksemenetlusi mõistliku aja jooksul.

Lisaks ajakohastatakse ettepanekuga lisas nende äriühinguvormide loetelu, mille suhtes võib direktiivi kohaldada, tagamaks, et kõik üksused, mis peaksid oma olemuselt kuuluma direktiivi kohaldamisalasse, oleksid sõnaselgelt hõlmatud. Samuti on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte lisa täiendavaks muutmiseks, et hõlmata liikmesriikide või ELi õigusega kehtestatud tulevasi äriühingute õiguslikke vorme.

Nõukogu direktiivi (EL) 2016/1164 (maksustamise vältimise vastane direktiiv) muutmine

Maksustamise vältimise vastase direktiiviga loodi maksustamise vältimise vastaste reeglite ühine raamistik, mille eesmärk on kaitsta liikmesriikide äriühingu tulumaksu maksubaasi agressiivsete tavade eest seoses maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamisega. Maksustamise vältimise vastases direktiivis on sätestatud eeskirjad, millega kehtestatakse intresside mahaarvamise piirangu, riigist lahkumisel maksustamise, välismaiste kontrollitavate äriühingute, hübriidsete ebakõlade ja üldise kuritarvitustevastase reegli suhtes kaitse miinimumtase.

Pärast maksustamise vältimise vastase direktiivi vastuvõtmist on rahvusvahelisel tasandil toimunud märkimisväärne areng, eelkõige pärast OECD/G20 teise samba lahenduse ja teise samba direktiivi vastuvõtmist, mis võivad kattuda teatavate maksustamise vältimise vastase direktiivi sätetega. Maksustamise vältimise vastase direktiivi praktilisel kohaldamisel saadud kogemused on samuti näidanud, et teatavad sätted ei ole enam ajakohased või tekitavad ebaproportsionaalset regulatiivset koormust, õiguskindlusetust ja killustatust.

Lisaks on teadus- ja arendustegevuse valdkonnas liikmesriikide riiklikud õigusraamistikud killustatud ning teadus- ja arendustegevuses ei ole kehtestatud toetuse ühist miinimumtaset. See olukord jätab Euroopa Liidu rahvusvahelises konkurentsis oma peamiste kaubanduspartneritega sageli kehvemasse seisu. Negatiivne mõju süveneb veelgi, kui võtta arvesse, et selliste meetmete puhul kohaldatakse teise samba raames soodsamaid tingimusi, mis kajastuvad täiendavate lisamaksude puudumises või piiratuses. Sarnaselt meie peamiste partnerriikidega peaksime tagama, et ELi ettevõtjad saavad sellest kasu.

Seda silmas pidades muudetakse maksustamise vältimise vastast direktiivi, et laiendada selle sisulist kohaldamisala ja lisada teatavate teadus- ja arendustegevuse kulude täiel määral kuludesse kandmine. Maksustamise vältimise vastase direktiivi valimine õiguslikuks vahendiks on sihilik, kuna nii olemasolevad maksustamise vältimise vastased meetmed kui ka teadus- ja arendustegevuse maksustamine moodustavad osa äriühingu tulumaksu baasist ning nende ühine eesmärk on aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele.

Kuigi kehtivas raamistikus on sätestatud maksustamise vältimise vastased miinimumnormid, püütakse uute sätetega lahendada konkurentsivõime probleeme, mis tulenevad teadus- ja arendustegevuse maksusüsteemide killustatusest liidus. Maksustamise vältimise vastase direktiivi muudatused tagavad kooskõla nende kahe õigusraamistiku vahel ja kajastavad nende ühiseid poliitikaeesmärke.

Teadus- ja arendustegevuse osas muudetakse ettepaneku **artikliga 4** kõigepealt direktiivi pealkirja, et kajastada uute sätete lisamist teadus- ja arendustegevuse kulude kohta.

Teiseks lisatakse maksustamise vältimise vastasesse direktiivi uus peatükk, millega kehtestatakse miinimumnormina kogu ELi hõlmav teadus- ja arendustegevuse maksusoodustus, et tagada teadus- ja arendustegevuse tingimustele vastavate kulude (st otseselt teadus- ja arendustegevuseks või teadus- ja arendustegevuse rajatiste toetamiseks kasutatavate seadmete, masinate ja materiaalse varaga seotud kapitalikulude) täielik mahaarvamine. Maksumaksjad võivad tingimustele vastavad kulud kohe maha arvata sellel maksustamisperioodil, mil need tekkisid, või mis tahes järgneval neljal maksustamisperioodil.

Kolmandaks sisaldavad muudatused sätteid, millega tagatakse uue maksuvabastuse nõuetekohane kasutamine ja välditakse selle kuritarvitamist. Selleks tuleb tingimustele vastavaid kulutusi kasutada teadus- ja arendustegevuseks vähemalt kolm aastat. Samuti kehtestatakse eeskirjad maksusoodustuse tühistamise ja tasakaalustava maksukohustuse kehtestamiseks juhul, kui varad võõrandatakse, lammutatakse või nende omamine lõpetatakse, ning arvesse tuleb võtta mis tahes saadud rahalist väärtust, et maksusoodustus kajastaks täpselt tegelikke investeeringuid teadus- ja arendustegevusse.

Samuti tehakse intresside mahaarvamise piirangu kohaselt EBITDA arvutamisse vajalikud kohandused, tagamaks, et uus teadus- ja arendustegevuse maksusoodustus, mida ei käsitata amortisatsioonina, ei vähenda maksumaksja EBITDAt ega selle tagajärjel tema õigust intresside mahaarvamisele.

Ettepanekuga tehakse mitu muudatust maksustamise vältimise vastase direktiivi maksustamise vältimise vastastes sätetes.

Seoses **intresside mahaarvamise piiranguga** muudetakse ettepaneku **artikliga 4** kõigepealt kohustuslikuks määr 30 % EBITDAst, keelates liikmesriikidel kehtestada madalamaid künniseid, et vähendada ülejääva laenukasutuse kulu mahaarvatavust. Kuna maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise riskid tulenevad peamiselt sidusettevõtjate vahelistest ülemäärastest intressimaksetest, jäetakse ettepanekuga intresside mahaarvamise piirangu kohaldamisalast välja mittesidusettevõtjate antud laenud (st kolmandate isikute laenud), tingimusel et neid kasutatakse laenu võtva maksumaksja enda tegevuse rahastamiseks, välistades seega edasilaenamise kontserni sees.

Teiseks, selleks et vähendada intresside mahaarvamise piirangust tulenevat koormust eelkõige väiksemate maksumaksjate jaoks ja tagada, et *safe harbour* kajastaks igal ajal liidu praegust majanduslikku olukorda, muudetakse **artikliga 4** kohustuslikuks 3 miljoni euro suurune *safe*

harbour direktiivi jõustumise esimese kolme aasta jooksul ja kehtestatakse inflatsioonil põhinev automaatne iga-aastane indekseerimine. Lisaks jäetakse välja võimalus jätta välja eraldiseisvad üksused, kuna kolmandatelt isikutelt saadud väikese riskiga laenude väljajätmine koos kohustusliku *safe harbour*'iga muudab selle ülearuseks. Lisaks kehtestatakse ettepanekuga kaitsemeede, et vältida intresside mahaarvamise piirangu protsüklilist mõju, nähes ette, et maksumaksja suhtes ei kohaldata intresside mahaarvamise piirangut, kui tema EBITDA väheneb asjaomasel maksuaastal 50 %.

Kolmandaks selgitatakse ettepanekus valikulist erandit pikaajalistele avaliku sektori taristuprojektidele kooskõlas ELi ühiste prioriteetidega, kusjuures taristu asemel viidatakse pikaajalistele avalikke huve teenivatele projektidele. Lisaks kehtestatakse kohustuslik ajutine erand kaitsesektorile investeeringute puhul, mis on algatatud esimesel viiel maksustamisperioodil alates algatuse jõustumisest.

Selleks et lihtsustada intresside mahaarvamise piirangu toimimist, muudetakse mitu vabatahtlikku võimalust kohustuslikuks, nimelt kontserni erand, et tulla vastu sellistele kapitalimahukatele sektoritele, mis on mõistetavatel põhjustel suure finantsvõimendusega, ning edasikandmise mehhanism, mis aitab tagada, et piirangu kohaldamisel võetakse arvesse maksumaksja kasumlikkuse kõikumisi ja toetatakse idufirmasid.

Artikliga 4 ajakohastatakse **üldise kuritarvitustevastase reegli** sõnastust tagamaks piisavalt laia kohaldamisala, et hõlmata kõik otsesed maksud, mida äriühingutelt nõutakse, eelkõige direktiivist (EL) 2022/2523 tulenevad kinnipeetavad maksude või lisamaksud.

Mis puudutab **välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevaid eeskirju**, siis esiteks võetakse ettepanekus arvesse asjaolu, et nende eeskirjade eesmärk ja mõju kattuvad märkimisväärselt direktiivis (EL) 2022/2523 (teise samba raamistik) sätestatud tulu arvessevõtmise reegliga. Seetõttu kehtestatakse **artikliga 4** teise samba raamistiku kohaldamisalasse kuuluvatele maksumaksjatele vabastus välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevatest eeskirjadest. Kõik ELis asuvad äriühingud saavad sellest erandist kasu oma madalalt maksustatud tütarettevõtjate puhul, välja arvatud juhul, kui kontserni peakontor asub jurisdiktsioonis, kus kehtib tingimustele vastav paralleelne maksustamiskord ja madalalt maksustatud välismaise kontrollitava tütarettevõtja suhtes ei kohaldata tingimustele vastavat riigisisest lisamaksu, või kui tema suhtes kohaldatakse tingimustele vastavat riigisisest lisamaksu, tehakse seoses selle maksuga tagasimakse või antakse otsest või kaudset rahalist kasu.

Teiseks kehtestatakse **artikliga 4** väikestele ja keskmise suurusega kontsernidele vabastus välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevatest eeskirjadest. Mitme liikmesriigiga toimunud teabevahetuse käigus kogutud teave näitab, et ligikaudu kümne aasta jooksul alates maksustamise vältimise vastase direktiivi kohaldamise algusest ei ole haldusasutustel olnud peaaegu ühtegi välismaiste kontrollitavate äriühingute juhtumit, mis oleks seotud VKEdega. Sellest järeldub, et välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevaid eeskirju kohaldatakse VKEde suhtes harva, tõenäoliselt seetõttu, et nende äriühingute tegevusstruktuurid ei hõlma piiriülest tegevust või hõlmavad seda vähesel määral. Nende väljajätmine ei takistaks seega maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise või agressiivse maksuplaneerimise vastaseid jõupingutusi. See tooks pigem kaasa märkimisväärse kulude ja ressursside kokkuhoiu ning oleks seega kasulik nii äriühingutele kui ka maksuhalduritele. Sellistele kontsernidele erandi tegemise eesmärk on seega vähendada siseturul tegutsevate väiksemate ettevõtjate ebaproportsionaalseid nõuete täitmisega seotud kulusid ja halduskoormust.

Kolmandaks muudetakse ettepanekuga välismaiste kontrollitavate äriühingute raamistiku lihtsustamiseks ja ühtlustamiseks kogu liidus ainsaks võimalikuks lähenemisviisiks mudel A, jättes välja võimaluse rakendada välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevaid eeskirju mudeli B kohaldamisega.

Lisaks takistavad **hübriidseid ebakõlasid käsitlevad eeskirjad** äriühingutel kasutada maksustamise vältimiseks ära lahknevusi riiklike eeskirjade vahel. Mõnel juhul, näiteks imporditud ebakõlade puhul, on kohaldamine osutunud siiski eriti keeruliseks nii maksumaksjate kui ka maksuhaldurite jaoks. Hübriidseid ebakõlasid käsitlevate eeskirjade lihtsustamiseks ja nende proportsionaalsuse tagamiseks jäetakse ettepaneku **artikliga 4** maksustamise vältimise vastasest direktiivist välja imporditud ebakõladega seotud eeskirjad.

Nõukogu direktiivi (EL) 2017/1852 (vaidluste lahendamise mehhanismi direktiiv) muudatused

Vaidluste lahendamise mehhanismi direktiiviga kehtestatakse eeskirjad maksulepingute tõlgendamisega seotud vaidluste kiireks ja tõhusaks lahendamiseks nii ettevõtjate kui ka kodanike jaoks ning see hõlmab topeltmaksustamisega seotud küsimusi. Ettepaneku **artikliga 5** tehakse vaidluste lahendamise mehhanismi sihipäraseid muudatusi, et kõrvaldada praktikas tuvastatud tõlgendamiserinevused, ühtlustada menetlusi ja parandada maksumaksjate juurdepääsu vaidluste lahendamise mehhanismidele. Muudatuste kavandamisel on püütud säilitada direktiivi üldist ülesehitust, lisades samas selgitusi ja menetluslikke lihtsustusi.

Vaidluste lahendamise mehhanismi direktiivi artikli 2 muudatuses selgitatakse, et kui sama vaidlusalune küsimus mõjutab otseselt rohkem kui ühe isiku maksustamist, käsitatakse iga sellist isikut direktiivi kohaldamisel mõjutatud isikuna. Selle selgituse eesmärk on kõrvaldada ebakindlus mitme üksusega seotud juhtumite puhul ning seda tuleks lugeda koos artikli 3 muudatustega kaebuste esitamise osas.

Direktiivi artiklis 3 tehakse mitu muudatust, mille eesmärk on ühtlustada ja selgitada menetluse kaebuste esitamise etappi. Esiteks selgitatakse, kes peaks esitama kaebuse, kui asjaga on seotud mitu mõjutatud isikut. Liikmesriigid peavad lubama igal mõjutatud isikul esitada kaebuse individuaalselt oma elukohariigile või teise võimalusena lubama ühel mõjutatud isikul esitada kaebuse kõigi mõjutatud isikute nimel. Selle lähenemisviisi eesmärk on ühendada õiguskindlus paindlike menetlustega. Teiseks asendatakse mõiste „samaaegne esitamine“ 30 kalendripäeva pikkuse esitamisperioodiga. Selle muudatusega püütakse lahendada mõiste „samaaegselt“ tõlgendamise probleemi eri riikides – praktikas ulatus see samal päeval esitamise nõudest pikemate ajavahemike lubamiseni.

Vaidluste lahendamise direktiivi **artiklisse 4** tehakse muudatus selgitamaks, et kui pädevad asutused jõuavad järeldusele, et kokkulepet ei ole võimalik saavutada, peaksid nad maksumaksjat sellest viivitamata teavitama, selle asemel et oodata kaheaastase vastastikuse kokkuleppe menetluse lõppu. Eesmärk on võimaldada maksumaksjatele varasem juurdepääs vahekohtuetapile ja vältida tarbetuid viivitusi.

Direktiivi **artikli 5** muudatustes selgitatakse, et menetlusnõuete täitmata jätmine, sealhulgas teabe esitamata jätmine uue 30-päevase esitamisperioodi jooksul, aktsepteeritud keele mittekasutamine või sama teabe esitamata jätmine kõigile pädevatele asutustele, võib kaasa tuua kaebuse tagasilükkamise. Samal ajal tugevdavad muudatused maksumaksjate kaitset, sest nendega nõutakse, et pädevad asutused annaksid maksumaksjatele võimaluse puudused 30 päeva jooksul kõrvaldada, ja võimaldatakse maksumaksjatel esitada kaebus uuesti, tingimusel

et peetakse kinni üldisest tähtajast. Eesmärk on vältida ebaproportsionaalseid menetluslikke tagasilükkamisi ja hõlbustada juurdepääsu mehhanismile.

Artikli 8 muudatusettepanekus selgitatakse tähtaega vastuväidete esitamiseks nõuandekomisjonis osalevatele sõltumatutele tunnustatud isikutele. Vastuväiteid võib esitada ainult seni, kuni kõik pädevad asutused on lõpliku otsuse heaks kiitnud. Selle sätte eesmärk on vältida olukorda, kus hilinenud menetluslikud vaidlustamised kahjustaksid õiguskindlust ja lükkaksid menetluse lõpuleviimist edasi.

Vaidluste lahendamise mehhanismi direktiivi **artikli 10** muudatusega täpsustatakse, et alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni võib moodustada ka kaebuste vastuvõetavusega seotud vaidluste lahendamiseks, mitte ainult topeltmaksustamisega seotud vaidluste sisuliseks lahendamiseks. Eesmärk on muuta menetlused paindlikumaks ja hõlbustada vaidluste tõhusat lahendamist varasemas etapis.

Vaidluste lahendamise mehhanismi direktiivi artiklis 11 esitatud töökorra muudatuses selgitatakse, et kvalifikatsiooninõudeid kohaldatakse üksnes sõltumatute tunnustatud isikute, mitte pädevate asutuste esindajate suhtes. Selle täpsustuse eesmärk on vältida tarbetut ebakindlust tõlgendamisel.

Direktiivi artikli 16 muudatuses käsitletakse direktiivi ja muude eri õigusraamistikel põhinevate vaidluste lahendamise menetluste koostoimet. Selles on sätestatud, et muud käimasolevad menetlused peatatakse pärast vaidluste lahendamise direktiivi kohase kaebuse esitamist ja lõpetatakse alles siis, kui kõik asjaomased pädevad asutused on kõnealuse kaebuse vastu võtnud. Eesmärk on tagada, et maksumaksjad ei jääks topeltmaksustamise eest kaitsetuks, vältides samal ajal paralleelsete menetluste kattumist.

Direktiivi artikli 17 muudatuse eesmärk on anda lisaselgitusi üksikisikutele ja väiksematele ettevõtjatele, kes kasutavad lihtsamat andmete esitamise süsteemi. Selle eesmärk on vältida menetluses ebaselgeid olukordi ja hõlbustada pädevate asutuste vahelist koordineerimist, kui teated esitatakse üksnes maksumaksja elukohariigi pädevale asutusele.

Direktiivi uue artikliga 19a lisatakse uus säte, millega antakse nõukogule õigus võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse siduvad tehnilised ja menetluseeskirjad, mis on vajalikud direktiivi ühtse ja tõhusa kohaldamise tagamiseks. Ettepanek kajastab seisukohta, et teatavaid tõlgendamis- ja menetlusprobleeme ei saa piisavalt lahendada üksnes sihipäraste seadusandlike muudatustega ja need võivad nõuda üksikasjalikumaid rakenduseeskirju.

Vaidluste lahendamise direktiivi artikli 21 muudatusega kehtestatakse ühtlustatud statistikaaruandluse raamistik ja antakse komisjonile õigus võtta vastu rakendusakte statistiliste andmete edastamise vormi ja tingimuste kohta. Eesmärk on tagada liikmesriikide aruandluse järjepidevus ja kooskõla OECD statistikaraamistikuga, parandades seeläbi direktiivi toimimise läbipaistvust ja hindamist.

Nõukogu direktiivi (EL) 2025/50 (direktiiv ülemääraselt kinnipeetava maksu vähendamise kiiremate ja turvalisemate menetluste kohta ehk FASTERi direktiiv) muutmine

FASTERiga on muudetud kinnipeetava maksu menetlused ELis investorite, finantsvahendajate ja riiklike maksuhaldurite jaoks tõhusamaks ja turvalisemaks. Eelkõige on FASTERiga nähtud ette standardsed kiirmenetlused kinnipeetava maksu vähendamiseks või

avalikult kaubeldavate väärtpaberite dividendidelt ja intressidelt kinnipeetud maksu kiireks tagastamiseks.

Nagu eespool kirjeldatud, laiendatakse ettepanekuga intresside ja litsentsitasude direktiivis ning ema- ja tütarettevõtjate direktiivis kinnipeetavast maksust vabastamise kohaldamisala, jättes samal ajal välja eelmenetlused enne asjaomasest kinnipeetavast maksust vabastuse andmist.

Praktikas võib nende erandite kohaldamine siiski tekitada raskusi seoses finantsvahendajate ja esindajakontode kaudu hoitavate avalikult kaubeldavate väärtpaberitega. Sel juhul ei ole maksval äriühingul sageli võimalik makse tegemise ajal kindlaks teha, kas kinnipeetava maksu vabastuse tingimused on täidetud, eelkõige juhul, kui portfelliinvestorite omandiõigust käsitlev teave ei ole kättesaadav (tavaliselt juhul, kui osalus on alla 5 %).

Selle tulemusena ei saaks maksev äriühing hinnata, kas investor täidab ema- ja tütarettevõtjate direktiivi muudetud versiooni ning intresside ja litsentsitasude direktiivi muudetud versiooni tingimusi, ning seetõttu ei saa erandit eelnevalt kohaldada. FASTERi direktiiv võib sellistel juhtudel aidata olukorda märkimisväärselt lihtsustada.

Praeguste FASTERi sätete kohaselt võivad liikmesriigid siiski keelata juurdepääsu standardsetele kiirmenetlustele, kui taotletakse täielikku vabastust kinnipeetavast maksust. See takistaks *de facto* FASTERi tagastamismenetluste kohaldamist maksete suhtes, mis vastavad maksuvabastuse saamise tingimustele intresside ja litsentsitasude direktiivi ning ema- ja tütarettevõtjate direktiivi laiendatud kohaldamisala alusel. Seepärast kohandatakse ettepaneku **artikliga 6** FASTERi kohaldamisala, et see hõlmaks tagasimakseid juhtumite puhul, mille suhtes kohaldatakse intresside ja litsentsitasude direktiivi / ema- ja tütarettevõtjate direktiivi.

2026/0163 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiive 2003/49/EÜ, 2009/133/EÜ, 2011/96/EL, (EL) 2016/1164, (EL) 2017/1852 ja (EL) 2025/50 otsest maksustamist käsitleva liidu raamistiku lihtsustamise ning ELi majanduskasvu ja konkurentsivõime toetamise osas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 115,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[1],

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[2],

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Siseturu nõuetekohaseks toimimiseks on vaja, et otsese maksustamise eeskirjad oleksid selged, järjepidevad ja tõhusad. Viimastel aastakümnetel on liit otsese maksustamise valdkonnas vastu võtnud mitu direktiivi, mille eesmärk on kaotada topeltmaksustamine, tagada maksustamise neutraalsus, hõlbustada vaidluste lahendamist ja hoida ära maksustamise vältimist piiriülestes olukordades.

(2) Otsest maksustamist käsitlev õigustik on liidu jaoks oluline saavutus. Osana sellest õigustikust on nõukogu direktiiv 2003/49/EÜ[3], nõukogu direktiiv 2009/133/EL[4] ja nõukogu direktiiv 2011/96/EL[5] aidanud kaasa siseturu toimimisele ja hõlbustanud piiriülest majandustegevust, eelkõige kaotades teatavatelt kontsernisisestelt maksetelt kinnipeetavad maksud ja tagades maksustamise neutraalsuse piiriüleste ümberkorralduste korral. Nõukogu direktiiviga (EL) 2016/1164[6] on tugevdatud siseturu kaitset, kehtestades kooskõlastatud eeskirjad selliste maksustamise vältimise viiside vastu, mis võivad moonutada konkurentsi ja mõjutada maksustamisõiguste

---

1 ELT C , , lk .

2 ELT C , , lk .

3 Nõukogu 3. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/49/EÜ eri liikmesriikide sidusühingute vaheliste intressimaksete ja litsentsitasude suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta (ELT L 157, 26.6.2003, lk 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/49/oj).

4 Nõukogu 19. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/133/EÜ eri liikmesriikide äriühingute ühinemise, jaotumise, eraldumise, varade üleandmise ja osade või aktsiate vahetamise ning Euroopa äriühingute (SE) või Euroopa ühistute (SCE) registrijärgse asukoha teise liikmesriiki üleviimise puhul rakendatava ühise maksustamissüsteemi kohta (ELT L 310, 25.11.2009, lk 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/133/oj).

5 Nõukogu 30. novembri 2011. aasta direktiiv 2011/96/EL eri liikmesriikide ema- ja tütarettevõtjate suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta (ELT L 345, 29.12.2011, lk 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/96/oj).

6 Nõukogu 12. juuli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1164, millega nähakse ette siseturu toimimist otseselt mõjutavate maksustamise vältimise viiside vastased eeskirjad (ELT L 193, 19.7.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/1164/oj).

jaotamist, ning seeläbi aidatud vähendada maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise ohtu. Nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1852[7] (vaidluste lahendamise mehhanismi direktiiv) on siseturu nõuetekohast toimimist veelgi toetatud, nähes ette mehhanismid topeltmaksustamisega seotud või topeltmaksustamise vältimise lepingutest tulenevate piiriüleste vaidluste tõhusaks lahendamiseks liidus.

(3) Kuigi kõnealuste direktiivide eesmärgid on endiselt asjakohased, on nende kohaldamisel saadud praktilised kogemused toonud esile nii struktuurseid puudusi kui ka suureneva keerukuse. Aja jooksul vastu võetud mitme reeglistiku kooseksisteerimine on toonud kaasa mitmetasandilise maksuraamistiku. Lisaks on nende direktiivide koostoime ja hiljutisem areng rahvusvahelisel maksumaastikul, eelkõige nõukogu direktiiv (EL) 2022/2523[8], millega tagatakse hargmaiste ettevõtete kontsernide ja suurte riigisiseste kontsernide ülemaailmne madalaim maksustamistase, mõnel juhul põhjustanud kattumisi, dubleerimist ja olukordi, kus sarnaseid eesmärke taotletakse mitmetasandilise reguleerimisega. Samuti on paljude rakendamisvõimaluste olemasolu ja ühtselt määratlemata mõistete kasutamise tõttu liikmesriikide lähenemisviisid erinevad, mistõttu liidu maksuraamistik on väga killustunud. Liidu maksuraamistiku teatavad sätted ei ole enam kooskõlas praeguse majandusliku ja õigusliku arenguga, mille tagajärjeks on aegunud normid.

(4) Need tegurid põhjustavad liidu maksumaksjatele ja maksuhalduritele õiguskindlusetust, suurendavad vaidluste ja maksustamise soovimatute tagajärgede ohtu ning põhjustavad märkimisväärseid nõuete täitmisega seotud kulusid ja halduskoormust, eelkõige piiriülese tegevuse korral, kahjustades seeläbi siseturu tõhusat toimimist ja liidus tegutsevate ettevõtete konkurentsivõimet. Siseturul tegutsevate maksumaksjate suhtes võivad kehtida erinevad eeskirjad, millega rakendatakse liidu maksuraamistikku, ning nad võivad seista silmsi koormavate vastavusnõuete ja ebatõhusate menetlustega.

(5) Nende puuduste kõrvaldamiseks on vaja lihtsustada ja ühtlustada otsest maksustamist käsitlevat liidu raamistikku, säilitades samal ajal siseturu tugeva kaitse. Selleks on vaja vähendada keerukust, kõrvaldada kattuvused ja tagada maksueeskirjade ühetaolisem kohaldamine kõigis liikmesriikides. Võttes arvesse tuvastatud probleemide piiriülest laadi, on vaja liidu tasandil kooskõlastatud lähenemisviisi, et tagada järjepidevad lahendused ja vältida edasist killustumist. Käesoleva direktiiviga tuleks seetõttu viia sisse sihipärased muudatused direktiividesse 2003/49/EÜ, 2009/133/EÜ, 2011/96/EL, (EL) 2016/1164 ja (EL) 2017/1852. Kuigi nõukogu direktiiv (EL) 2025/50[9] on juba oluline samm liidu maksuraamistiku lihtsustamisel ja ühtlustamisel, on vaja ka seda muuta, tagamaks, et direktiivide 2003/49/EÜ ja 2011/96/EL kohast kinnipeetava maksu vabastust saab kohaldada ka avalikult kaubeldavatest väärtpaberitest saadava tulu suhtes. Kokkuvõttes peaksid need muudatused vähendama nõuete täitmisega seotud kulusid ja halduskoormust, parandama õiguskindlust ja tagama kehtivate eeskirjade sidusama koostoime. Samuti peaksid need aitama kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele ja toetama liidus tegutsevate ettevõtjate konkurentsivõimet.

---

7 Nõukogu 10. oktoobri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1852 maksuvaidluste lahendamise mehhanismide kohta Euroopa Liidus (ELT L 265, 14.10.2017, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1852/oj).

8 Nõukogu 15. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2523 hargmaiste ettevõtete kontsernide ja suurte riigisiseste kontsernide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamise kohta liidus (ELT L 328, 22.12.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj).

9 Nõukogu 10. detsembri 2024. aasta direktiiv (EL) 2025/50 ülemääraselt kinnipeetava maksu vähendamise kiiremate ja turvalisemate menetluste kohta (ELT L, 2025/50, 10.1.2025, ELI http://data.europa.eu/eli/dir/2025/50/oj).

(6) Otsest maksustamist käsitleva liidu raamistiku keerukus ja killustatus mõjutab eriti väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd), hoolimata asjaolust, et nende puhul on maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise risk üldiselt piiratud. Selleks et tagada vastavuskohustuste proportsionaalsus, on seetõttu oluline näha VKEde jaoks ette sihipärased lihtsustamismeetmed.

(7) Samal ajal kohaldatakse direktiivi (EL) 2022/2523 kohaldamisalasse kuuluvate suurte hargmaiste ettevõtete kontsernide ja suurte riigisiseste kontsernide suhtes keerukaid ja ülemaailmselt koordineeritud eeskirju, mille eesmärk on tagada minimaalne maksustamistase igas jurisdiktsioonis, kus nad tegutsevad. Kuigi neil eeskirjadel on oluline roll maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise probleemi lahendamisel, kaasnevad nendega ka märkimisväärsed vastavuskohustused ning need võivad põhjustada nõuete kattuvust liidu ja liikmesriikide maksueeskirjadega. Selleks et säilitada liidus tegutsevate ettevõtjate konkurentsivõime, säilitades samal ajal kõrgetasemelise kaitse maksustamise vältimise eest, on seetõttu oluline näha kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate üksuste jaoks ette sihipärased lihtsustamismeetmed, et tagada maksusüsteemi sidusus ja leevendada regulatiivset koormust.

(8) Direktiivides 2003/49/EÜ ja 2011/96/EL on sätestatud vabastused kinnipeetavast maksust teatavate intressimaksete, litsentsitasude, dividendide ja muu kasumijaotuse piiriüleste maksete puhul ning seeläbi aidatakse kaasa topeltmaksustamise kaotamisele liidus. Erinevused nende direktiivide ülesehituses ja nende piiratud sisuline kohaldamisala, eelkõige seoses minimaalse osaluse nõuetega, on siiski põhjustanud ebajärjekindlat rakendamist liikmesriikides ja suurendanud nõuete täitmisega seotud kulusid, mis võib moonutada siseturul mitmes riigis tegutsevate ettevõtjate investeerimisotsuseid. Kinnipeetavate maksude jätkuv kohaldamine tekitab liidus tõkkeid ja vähendab piiriüleste investeeringute maksuneutraalsust.

(9) Siseturu toimimise lihtsustamiseks ja selle konkurentsivõime tugevdamiseks on asjakohane laiendada mõlema direktiivi sisulist kohaldamisala. Selleks tuleks kaotada minimaalse osaluse määra ja miinimumkestuse nõuded kinnipeetavast maksust vabastuse andmise ning dividendide või muude kasumieraldiste puhul osaluse maksuvabastuse andmise tingimusena. Seda laiemat kohaldamisala silmas pidades tuleks kaotada ka liikmesriikide võimalus asendada kapitalis osalemise kriteerium hääleõiguses osalemise kriteeriumiga, et tagada kõnealuste direktiivide ühtsem ja prognoositavam kohaldamine. Selleks et kõrvaldada maksutõkked pensioniasutuste piiriülestelt investeeringutelt, tuleks sellistele üksustele jaotatavad dividendid vabastada kinnipeetavast maksust, olenemata nende üksuste õiguslikust vormist ja erandina maksustamisele kuulumise tingimusest. Tagamaks, et eeskirjad, mis võimaldavad liikmesriikidel sätestada, et osalusest tulenevaid kohustusi ja tütarettevõtja kasumi jaotamisest tulenevat kahjumit ei arvata maha emaettevõtja maksustatavast kasumist, oleksid direktiivi 2011/96/EL laiendatud kohaldamisala silmas pidades proportsionaalsed, peaks selle võimaluse kasutamine olema lubatud juhul, kui osalus on piisavalt suur selleks, et võiksid tekkida juhtimiskulud. Selleks tuleks nõuda vähemalt 10 % osalust tütarettevõtja kapitalis.

(10) Selleks et vältida topeltmaksuvabastust, on asjakohane tagada, et intressimakseid ja litsentsitasusid maksustatakse vähemalt üks kord kas kinnipeetava maksuga või keelates nende maksete mahaarvamise tulu tekkimise kohas. Kuigi direktiiv 2003/49/EÜ juba sisaldab liidus maksustamisele kuulumise nõuet, on vaja lisameedet, et käsitleda olukordi, kus liidust väljuvad intressi- ja litsentsitasude tuluvood jäävad sihtriigis maksustamata. Üldreeglina peaksid liikmesriigid jätkama oma riigisiseste

sätete, sealhulgas kohaldatavatest maksulepingutest tulenevate eeskirjade kohaldamist intressimaksete ja litsentsitasude suhtes. Spetsiaalset kaitsemeedet tuleks kohaldada juhul, kui kolmanda riigi jurisdiktsioon, kus makse saaja on asutatud, ei maksusta intressitulu ja litsentsitasudest saadud tulu äriühingu tulumaksuga või kohaldab sellise tulu suhtes äriühingu tulumaksu nullmäära ning tuluallikaliikmesriigis ei nõuta kinnipeetavat maksu. Kaitsemeede oleks suunatud konkreetsele tuluvoole ja selles võetaks arvesse üksnes makse otsese saaja maksuolukorda. Niiviisi vabastaks see reegel maksja vajadusest võtta arvesse vahepealseid struktuure. See ei tohiks piirata kuritarvituste vastu võitlemise riigisiseste ja aluslepingutel põhinevate sätete ning tegelikke kasusaajaid käsitlevate liidu põhimõtete kohaldamist. Seda kaitsemeedet ei tuleks siiski kohaldata, kui makse saaja suhtes kohaldatakse maksustamisperioodil tingimustele vastavat riigisisest lisamaksu ja ta ei saa sellega seoses tagasimakseid ega otsest või kaudset rahalist kasu või ta kuulub hargmaisesse kontserni, mille suhtes kohaldatakse sellel maksustamisperioodil direktiivi (EL) 2022/2523 sätteid või kolmandate riikide jurisdiktsioonide puhul OECD näidiseeskirju[10]. Siiski võib kaitsemeedet kohaldada, kui hargmaise kontserni lõplik emaüksus asub jurisdiktsioonis, kus maksustamisperioodil kehtib tingimustele vastav paralleelne maksustamiskord.

(11) Kasumieraldiste (dividendide) topeltmaksuvabastuse ohu vähendamiseks ei ole sellist meedet vaja, kuna selliseid väljamakseid juba maksustatakse liidus kas dividende jaotava äriühingu või nende saaja tasandil.

(12) Ulatuslikud ja mitmekesised menetlusnõuded, mida mõned liikmesriigid kohaldavad direktiivides 2003/49/EÜ ja 2011/96/EL sätestatud kinnipeetavast maksust vabastuse kohaldamise tingimustena, on praktikas tekitanud liidu maksumaksjatele ja maksuhalduritele märkimisväärse halduskoormuse ning takistanud nende maksuvabastuste tõhusat toimimist. Et seda koormust vähendada, suurendada õiguskindlust ja toetada siseturu konkurentsivõimet, on asjakohane neid menetlusnõudeid lihtsustada ja ühtlustada. Seepärast tuleks käesolevas direktiivis sätestada, et liikmesriigid ei nõua eelnevat luba ega haldusmenetlusi, et kontrollida, kas maksuvabastuse tingimused on intresside või litsentsitasude maksmise või kasumi jaotamise ajal täidetud. See ei tohiks mõjutada liikmesriikide õigust teha järelkontrolle ja kohaldada siseriiklikke kuritarvitustevastaseid eeskirju, sealhulgas liikmesriikide eeskirju tegelike kasusaajate kohta.

(13) Avalikult kaubeldavate väärtpaberite puhul ei ole portfelliinvestorid, kelle osalus maksvas äriühingus jääb allapoole teatavat künnist, sageli kõnealusele äriühingule teada, kuna selliseid väärtpabereid hoitakse sageli esindajakontodel. Seetõttu ei pruugi maksval äriühingul olla võimalik eelnevalt kindlaks teha, kas direktiivides 2003/49/EÜ ja 2011/96/EL sätestatud kinnipeetavast maksust vabastamise tingimused on täidetud, mis võib takistada tegelikku juurdepääsu nendele maksuvabastustele. Direktiiviga (EL) 2025/50 kehtestati standardkorrad tulu tekkimise kohas kinnipeetava maksu vähendamiseks ja kiireks maksutagastuseks avalikult kaubeldavatelt väärtpaberitelt saadud tulu ülemääraselt kinnipeetava maksu puhul. Selleks et vältida ebatõhusaid ja koormavaid riigisiseseid menetlusi ning tagada, et maksumaksjad,

[10] OECD (2021), „Tax Challenges Arising from Digitalisation of the Economy – Global Anti-Base Erosion Model Rules (Pillar Two)“: Inclusive Framework on BEPS“ („Majanduse digitaliseerimisest tulenevad maksuprobleemid – üleilmsed maksubaasi kahanemise vastased näidiseeskirjad) (teine sammas): Maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasav raamistik“), OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise projekt, OECD Publishing, Pariis, https://doi.org/10.1787/782bac33-en.

kellel on õigus direktiivides 2003/49/EÜ ja 2011/96/EL sätestatud maksuvabastustele, saaksid kasutada ka direktiivis (EL) 2025/50 sätestatud ühtseid menetlusi, tuleks kõnealust direktiivi muuta nii, et tulu, mis on saadud avalikult kaubeldavatest väärtpaberitest ja vastab kõnealuste maksuvabastuste tingimustele, ei jäetaks tulu tekkimise kohas kinnipeetava maksu vähendamise või kiire maksutagastuse korrast välja.

(14) Kui direktiivide 2003/49/EÜ ja 2011/96/EL kohaldamisalasse kuuluvad maksed vastavad kinnipeetavast maksust vabastamise sisulistele tingimustele, kuid maks peetakse siiski kinni, näiteks seetõttu, et maksev äriühing ei saa eelnevalt kindlaks teha, kas need tingimused on täidetud, peaksid liikmesriigid tagama, et ülemäärane maks tagastatakse mõistliku aja jooksul standardse tagastamiskorra kaudu. Selleks tuleks direktiiv 2011/96/EL viia tagastamisnõuete esitamise ja menetlemise tähtaegade osas kooskõlla direktiiviga 2003/49/EÜ.

(15) Direktiivis 2003/49/EÜ on sätestatud, et püsivat tegevuskohta käsitatakse intressi või litsentsitasu maksjana, kui selline makse kujutab endast kõnealuse püsiva tegevuskoha maksustatavast tulust mahaarvatavat kulu. Õiguskindlusetuse vältimiseks ja tagamaks, et seda sätet kohaldatakse kooskõlas direktiivi eesmärgiga, on asjakohane selgitada, et direktiivi 2003/49/EÜ kohaldatakse selliste maksete suhtes, mis on seostatavad püsiva tegevuskoha tegevusega, olenemata sellest, kas need maksed on püsiva tegevuskoha liikmesriigis maksustatavast tulust mahaarvatavad.

(16) Direktiivis 2009/133/EÜ on sätestatud ühised eeskirjad maksutõkete vähendamiseks ja neutraalse maksustamise tagamiseks eri liikmesriikide äriühingute ümberkorraldamisel, sealhulgas ühinemisel, jagunemisel, osalisel jagunemisel, varade üleandmisel, osade või aktsiate vahetamisel ning Societas Europaea (SE) või Societas Cooperativa Europaea (SCE) registrijärgse asukoha üleviimisel. Liidu äriühinguõiguse muutumine, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1132[11] (mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/2121[12]) kehtestatud muudatused, on põhjustanud ebakõla maksueeskirjade kohaldamisala ja äriühinguõiguse sätete vahel. See põhjustab ettevõtjate jaoks õiguskindlusetust ja kahjustab konkurentsivõimet siseturul. Selleks et tagada maksuraamistiku ja äriühinguõiguse sidusus, tuleks direktiivi 2009/133/EÜ mõisted viia kooskõlla direktiiviga (EL) 2017/1132, lisades ühinemise täiendava alaliigi ja mõiste „eraldumise teel jagunemine“.

(17) Direktiivi 2009/133/EÜ kohaldatakse ka SE või SCE registrijärgse asukoha üleviimise suhtes. Neutraalsuspõhimõtet silmas pidades on vaja, et selliste piiriüleste ümberkujundamiste puhul, mis hõlmavad vähemalt ümberkujundatava äriühingu registrijärgse asukoha üleviimist lähteliikmesriigist sihtliikmesriiki, kohaldataks sama maksustamislahendust. Seepärast tuleks direktiivi 2009/133/EÜ lisada uus peatükk piiriülese ümberkujundamise suhtes kohaldatavate eeskirjade kohta, mille kohaselt kooskõlas ülejäänud direktiiviga tuleks piiriüleselt ümberkujundatava äriühingu varalt saadud kapitali kasvutulu maksustamine edasi lükata kuni sellise vara tegeliku võõrandamiseni, kui äriühing jääb lähteliikmesriigi maksuresidendiks või tal on selles liikmesriigis püsiv tegevuskoht, millega kõnealune vara jääb seotuks.

---

[11] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1132 äriühinguõiguse teatavate aspektide kohta (ELT L 169, 30.6.2017, lk 46, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj).

[12] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/2121, millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132 seoses äriühingute piiriülese ümberkujundamise, ühinemise ja jagunemisega (ELT L 321, 12.12.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/2121/oj).

(18) Võttes arvesse Euroopa Kohtu 1. oktoobri 2009. aasta otsust kohtuasjas C-247/08,[13] on asjakohane vaadata läbi direktiivi 2003/49/EÜ lisas, direktiivi 2009/133/EÜ I lisa A osas ja direktiivi 2011/96/EL I lisa A osas esitatud äriühinguvormide loetelu, et sõnaselgelt oleksid hõlmatud kõik üksused, mis oma olemuselt peaksid kuuluma kõnealuste direktiivide kohaldamisalasse.

(19) Direktiivis (EL) 2016/1164 on sätestatud eeskirjad siseturu toimimist otseselt mõjutavate maksustamise vältimise viiside vastu võitlemise kohta, sealhulgas erieeskirjad intresside mahaarvamise piirangu, välismaiste kontrollitavate äriühingute, riigist lahkumisel maksustamise ja hübriidsete ebakõlade kohta ning üldine kuritarvitustevastane reegel. Nende eeskirjadega kehtestatakse ühine raamistik, et tagada kaitse miinimumtase maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise vastu liidus.

(20) Selleks et tugevdada liidu konkurentsivõimet, toetada innovatsiooni ning hõlbustada rohe- ja digipööret, on oluline edendada investeeringuid teadus- ja arendustegevusse kogu siseturul. Võttes eelkõige arvesse muutuvat rahvusvahelist maksukeskkonda, peaksid maksusüsteemid jätkuvalt pakkuma tõhusat ja sihipärast toetust teadus- ja arendustegevusele. Selleks tuleks direktiiviga (EL) 2016/1164 kehtestada teatavate teadus- ja arendustegevuse kulude maksustamise ühine raamistik, mis tagaks lihtsuse, õiguskindluse ja kooskõla eesmärgiga säilitada võrdsed tingimused, et suurendada rahvusvahelist konkurentsivõimet.

(21) Investeeringud seadmetesse, masinatesse ja muusse materiaalsesse varasse, mida maksumaksjad kasutavad teadus- ja arendustegevuseks või sellise tegevuse läbiviimiseks rajatiste tagamiseks, peaksid olema maksustatavast tulust täielikult mahaarvatavad, et edendada innovatsiooni, tugevdada siseturgu ja toetada investeeringuid uude tehnoloogiasse. Raamistiku loomine, et kehtestada selliste kulude mahaarvamiseks võrdsed tingimused, vähendaks liidus piiriüleselt tegutsevate ettevõtjate ees seisvaid tõkkeid. Selleks peaks maksumaksjatel olema lubatud tingimustele vastavad kulud oma maksubaasist maha arvata kas maksustamisperioodil, mil need tekkisid, või omal valikul mis tahes järgmisel neljal maksustamisperioodil.

(22) Õiguskindluse tagamiseks, eeskirjade kohaldamise lihtsustamiseks ja kuritarvituste vältimiseks tuleks sätestada tingimused, et määrata kindlaks minimaalne aeg, mille jooksul tingimustele vastavaid kulutusi tuleb kasutada teadus- ja arendustegevuseks, samuti tuleks sätestada maksusoodustuse tühistamise tingimused ning tasakaalustava maksukohustuse käsitlemine vara võõrandamisel. Maksusoodustust saavatelt maksumaksjatelt tuleks seetõttu nõuda, et nad kasutaksid tingimustele vastavaid kulusid täielikult ja üksnes teadus- ja arendustegevuseks vähemalt kolme aasta jooksul. Kui maksumaksja kaotab omandiõiguse varale, millega tingimustele vastavad kulutused on seotud, selle vara lammutab või sellest muul viisil loobub, ja saab sellise toimingu käigus rahalist väärtust, tuleb seda väärtust arvesse võtta, tagamaks, et maksusoodustus kajastab täpselt tegelikku investeeringut teadus- ja arendustegevusse.

23) Kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttega on teadus- ja arendustegevuse investeeringukulude maksustatavast tulust mahaarvamise ühtlustamise miinimumtaseme kehtestamine liidus piisav tagamaks, et teadus- ja arendustegevus jääb liidu konkurentsivõime keskmesse ning aitab kaasa võrdsemate tingimuste loomisele siseturul. Seega peaks liikmesriikidel, ilma et see piiraks riigiabi

[13] Euroopa Kohtu 1. oktoobri 2009. aasta otsus kohtuasjas Gaz de France – Berliner Investissement SA *vs.* Bundeszentralamt für Steuern, C-247/08, ECLI:EU:C:2009:600.

eeskirjade kohaldamist, olema õigus kohaldada riigisiseseid sätteid, mis võimaldavad tingimustele vastavate kulude puhul soodsamat maksustatavast tulust mahaarvamist.

(24) Direktiivi (EL) 2016/1164[14] hindamisel jõudis komisjon järeldusele, et selle direktiivi sätted on keerukad ja tuginevad alternatiivsetele lähenemisviisidele ning mitmele vabatahtlikule erandile ja künnisele. Eelkõige on erinevused põhimõistetes ja -määratlustes ning välismaiste kontrollitavate äriühingute maksustamise eri mudelite ja intresside mahaarvamise piirangu võimaluste kooseksisteerimine toonud kaasa liidu maksualase õigusraamistiku killustumise, õiguskindlusetuse maksumaksjate jaoks ja nõuete täitmisega seotud koormuse suurenemise, eelkõige piiriüleselt tegutsevate ettevõtjate jaoks. See peab paika ka juhul, kui maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise oht on väike, eelkõige VKEde puhul. Sellest järeldub, et kohaldatav õigusraamistik võib kaasa tuua ebaproportsionaalse koormuse võrreldes tegeliku riskiga, mida see peaks aitama vähendada. Võttes arvesse, et direktiiviga (EL) 2022/2523 kehtestati hiljuti ülemaailmne madalaim maksustamistase, tuleks direktiivi (EL) 2016/1164 kohandada ka selleks, et vältida kahe raamistiku kooseksisteerimisest tulenevaid kohaldamisala, eesmärkide ja mõju kattumist ja liiasusi, sealhulgas seoses topeltmaksustamise olukordadega ja aruandluskohustuste dubleerimisega.

(25) Direktiivi (EL) 2016/1164 artiklis 4 sätestatud intresside mahaarvamise piirangu eesmärk on takistada agressiivset maksuplaneerimist, mis seisneb selles, et maksumaksjad suurendavad kunstlikult intressimakseid, suunates ülemäärast laenuraha kõrge maksumääraga jurisdiktsioonidesse. Kuigi kõnealusel sättel on oluline roll võitluses maksustamise vältimise vastu, esineb sageli oht, et eri künniste, valikuliste erandite ja vabastusklauslite kooseksisteerimine ja erinev rakendamine liikmesriikides ei aita maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise riske proportsionaalselt vähendada. Selline paindlikkus on põhjustanud märkimisväärset killustatust, nõuete täitmisega seotud kulude suurenemist ja õiguskindlusetust siseturul. Intresside mahaarvamise piirang võib negatiivselt mõjutada ka äriühingute suutlikkust rahastada investeeringuid ja majanduskasvu, kuna see ei kohandu majanduskeskkonna muutustega, eelkõige intressimäärade tõusu ja inflatsiooni tingimustes. Lisaks võib see piirang ebaproportsionaalselt mõjutada kapitalimahukaid sektoreid, nagu kinnisvara- ja taristusektor ning innovaatilised idufirmad, mis sõltuvad pikaajalisest võlapõhisest rahastamisest. Lisaks võib praegune intresside mahaarvamise piirang tekitada VKEdele tarbetut koormust, hoolimata sellest, et neil äriühingutel on vähem ressursse ja võimalusi tegeleda intressimaksete abil agressiivse maksuplaneerimisega.

(26) Seepärast on vaja muuta direktiivi (EL) 2016/1164 artiklit 4, et lihtsustada selle kohaldamist, viia see paremini kooskõlla oma eesmärgiga ja tagada, et see säte täidab jätkuvalt oma eesmärki, toetades samal ajal tegelikke investeeringuid liidus. Eelkõige on oluline vähendada liikmesriikidele kättesaadavate valikuvõimaluste arvu, ajakohastada sätte struktuuri, selgitada selle kohaldamisala ning võtta arvesse uut ühist raamistikku teatavate teadus- ja arendustegevuse kulude käsitamiseks maksustamisel.

(27) Intresside mahaarvamise piirangu eesmärk on tagada, et enamik kolmandate isikute laenudega seotud laenukasutuse kulutusi saaks maksustatavast tulust maha arvata, kuna sellise rahastamisega kaasnev maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise risk on üldjuhul väike. Liikmesriikide võimalus kohaldada selle sätte ülevõtmisel madalamaid mahaarvamiskünniseid on aga toonud kaasa erinevad

[14] Komisjoni talituste töödokument: Nõukogu direktiivi (EL) 2016/1164 (millega nähakse ette siseturu toimimist otseselt mõjutavate maksustamise vältimise viiside vastased eeskirjad) hindamine.

lähenemisviisid kogu liidus, suurendanud keerukust ja vähendanud maksumaksjate õiguskindlust. Et tagada selle sätte järjepidev kohaldamine ja siseturul võrdne kohtlemine, tuleks kõigis liikmesriikides kehtestada maksustatavast tulust mahaarvamise määraks 30 % intressi-, maksu- ja amortisatsioonieelsest ärikasumist (EBITDA).

(28) Selleks et teatavate teadus- ja arendustegevuse kulude uus ühine maksustamisraamistik, mis on kehtestatud direktiiviga (EL) 2016/1164, oleks tõhus, peaks EBITDA arvutamine intresside mahaarvamise piirangu kohaldamisel hõlmama kõnealuse raamistiku alusel maha arvatud teadus- ja arendustegevuskuludega seotud, maksuga korrigeeritud summadele uuesti juurde lisatud summasid samamoodi, nagu võetakse arvesse ülejäävat laenukasutuse kulu ning amortisatsiooni.

(29) Maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise riskid, mida intresside mahaarvamise piirang peaks vähendama, tulenevad peamiselt sidusettevõtjatevahelistest ülemäärastest intressimaksetest. Seevastu mittesidusettevõtjatelt laenamisega, sealhulgas võlakirjade emiteerimise kaudu, mille suhtes kohaldatakse spetsiaalset regulatiivset järelevalvet, kaasneb üldiselt väike risk selliste tavade kasutamiseks. Selleks et viia see säte paremini kooskõlla oma eesmärgiga ning tagada järjepidev ja proportsionaalne kohaldamine, tuleks mittesidusettevõtjate antud laenudest tulenevad laenukasutuse kulutused piirangu kohaldamisalast välja jätta, tingimusel et sellist rahastamist kasutatakse laenu võtva maksumaksja enda tegevuse rahastamiseks ja seetõttu ei tohiks väljajätmine hõlmata mis tahes edasilaenamist kontsernis.

(30) Et vähendada intresside mahaarvamise piiranguga seotud halduskoormust ja regulatiivset koormust eelkõige väikeste maksumaksjate jaoks, võivad liikmesriigid praegu ette näha *safe harbour*-põhimõtte, mille kohaselt võib netointressikulud maksustamisel alati kindla rahasumma ulatuses maha arvata. Selle sätte vabatahtlikkuse ja selle ülevõtmise paindlikkuse tõttu rakendatakse seda liidus aga erinevalt, mis vähendab selle sätte tõhusust. Seepärast on asjakohane muuta *safe harbour* kohustuslikuks ja näha ette perioodiline indekseerimine, et tagada selle sätte tõhusus ja asjakohasus ka edaspidi.

(31) Kaks sihipärast erandit intresside mahaarvamise piirangust seoses mittesidusettevõtjate antud laenudega ja kohustusliku suurema *safe harbour*'iga muudaksid eraldiseisvate üksuste valikulise väljajätmise üleliigseks. Seepärast tuleks intresside mahaarvamise piirangu lihtsustamiseks ja ühtlustamiseks valikulise väljajätmise võimalus kaotada.

(32) Intresside mahaarvamise piiranguga seotakse laenukasutuse kulutuste mahaarvatavus tuluga, mis võib majanduslanguse ajal väheneda. Selle tulemusena võivad maksumaksjad seista rangemate piirangutega silmsi just siis, kui juurdepääs välisrahastamisele muutub üha vajalikumaks. Protsüklilise mõju leevendamiseks ja tagamiseks, et see säte ei piiraks põhjendamatult majandustegevust stressiolukorras, tuleks direktiivi (EL) 2016/1164 muuta, et leevendada intresside mahaarvamise piirangu kohaldamist juhul, kui EBITDA teataval aastal märkimisväärselt väheneb.

(33) Tagamaks, et intresside mahaarvamise piirang ei takista investeeringuid, mis on liidu majandusarengu ja üldsuse heaolu jaoks olulised, võimaldab direktiiv (EL) 2016/1164 liikmesriikidel jätta selle kohaldamisalast välja teatavad pikaajalised avaliku sektori taristuprojektid. Kuna selliste projektide puhul on maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise risk üldiselt väike ning ilma et see piiraks riigiabi eeskirjade, sealhulgas komisjoni otsuse (EL) 2025/2630 (ELi toimimise lepingu artikli 106 lõike 2

kohaldamise kohta avalike teenuste eest makstava hüvitisena antava riigiabi suhtes)[15] kohaldamist, tuleks selle erandi kohaldamisala laiendada, et see hõlmaks laiemat hulka avalikes huvides olevaid projekte, sealhulgas projekte, mis aitavad kaasa liidu ühiste prioriteetide saavutamisele, eelkõige seoses kliima, digiülemineku, sotsiaalse ja majandusliku vastupanuvõime, energiajulgeoleku ning sotsiaaleluruumide ja taskukohaste eluasemetega, sealhulgas hoonete ehitamise, ümberkujundamise ja renoveerimisega sotsiaaleluruumide ja taskukohaste eluasemete jaoks.

(34) Võttes arvesse muutuvat geopoliitilist olukorda ja eelkõige Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu, peab liit tugevdama oma üldist kaitsevalmidust ja hõlbustama erainvesteeringute kaasamist kaitsevõimesse. Seda eesmärki silmas pidades ning selleks, et vähendada võimelünki, millele on tähelepanu juhtinud komisjon ning välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ühises valges raamatus „Euroopa kaitsevalmidus 2030“[16], ning et toetada nõukogu määruses (EL) 2025/1106[17] (millega luuakse SAFE rahastamisvahend) sätestatud eesmärke, on asjakohane kehtestada ajutine väljajätmine intresside mahaarvamise piirangust ülejääva laenukasutuse kulu suhtes selliste laenude puhul, mida kasutatakse kaitseotstarbeliste toodete rahastamiseks kriitilise tähtsusega võimevaldkondades. Tagamaks, et väljajätmine jääb selle eesmärgiga proportsionaalseks ega mõjuta põhjendamatult intresside mahaarvamise piirangu kohaldamist rohkem, kui on vajalik, peaks väljajätmine olema rangelt sihipärane ja seda tuleks kohaldada üksnes nende kriitilise tähtsusega võimevaldkondade suhtes, mis on nõukogu määruses (EL) 2025/1106 kindlaks määratud prioriteetsete valdkondadena. Tagamaks, et väljajätmine jääb proportsionaalseks ja toetab tõhusalt tootmisvõimsuse kiiret suurendamist, peaks see olema ajaliselt piiratud ja seda tuleks kohaldada üksnes selliste laenude suhtes, mis on võetud esimese viie maksuaasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist. Selline ajutine kohaldamine on kooskõlas ka Euroopa Ülemkogu 20. märtsi 2025. aasta järeldustega[18], milles kutsutakse üles kiirendama jõupingutusi liidu kaitsevalmiduse suurendamiseks järgmise viie aasta jooksul.

(35) Intresside mahaarvamise piirangul võib olla ebaproportsionaalne mõju teatavatele rühmadele, kelle finantsvõimendus on suur tegelikel ärilistel põhjustel suur. Seepärast antakse direktiiviga (EL) 2016/1164 liikmesriikidele võimalus lubada maksumaksjatel kohaldada kontsernierandit, mis võimaldab neil maha arvata ülejääva laenukasutuse kulu, mis ületab üldist piirangut, kui nad suudavad tõendada, et nende finantsvõimenduse tase on kooskõlas kontserni finantsvõimenduse tasemega. Selle sätte vabatahtlikkus on aga toonud kaasa liidus erineva kohaldamise. Et saavutada sätte järjepidev ja proportsionaalne kohaldamine, juhindudes samas endiselt eesmärgist vähendada maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise riske, tuleks kontsernierandi kohaldamine muuta kohustuslikuks, võimaldades aga liikmesriikidel säilitada valiku kahe olemasoleva mehhanismi vahel erandi

---

15 Komisjoni 16. detsembri 2025. aasta otsus (EL) 2025/2630 Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antava riigiabi suhtes ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2012/21/EL, C/2025/8820 (ELT L, 2025/2630, 19.12.2025).

16 Komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ühine valge raamat „Euroopa kaitsevalmidus 2030“ (19.3.2025, JOIN(2025) 120 final).

17 Nõukogu 27. mai 2025. aasta määrus (EL) 2025/1106, millega luuakse rahastamisvahend „Euroopa julgeolekumeetmed (SAFE) Euroopa kaitsetööstuse tugevdamiseks“ (ELT L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

18 Euroopa Ülemkogu 1. veebruari 2024. aasta järeldused (EUCO 1/25).

rakendamiseks, nagu on sätestatud direktiivi (EL) 2016/1164 artikli 4 lõike 5 punktides a ja b.

(36) Ülejääva laenukasutuse kulu ja intresside mahaarvamise õiguse edasikandmise võimalus on väga vajalik selleks, et vältida ebaproportsionaalseid tagajärgi volatiilse tulu või pikaajaliste investeerimistsüklitega maksumaksjate jaoks, nagu kapitalimahukad tööstusharud ja idufirmad. Kuigi direktiiviga (EL) 2016/1164 on sellised edasikandmisvõimalused ette nähtud, on nende vabatahtlikkus toonud liikmesriikides kaasa eri lähenemisviisid. Selline olukord kahjustab jõupingutusi luua siseturul võrdsed tingimused, suurendada õiguskindlust ja toetada kapitalimahukate tööstusharude majanduslikku vastupanuvõimet. Seepärast tuleks ülejääva laenukasutuse kulu ja intresside mahaarvamise õiguse edasikandmine muuta kohustuslikuks, võimaldades aga liikmesriikidel säilitada valiku sellise edasikandmise rakendamise eri mehhanismide vahel, nagu on sätestatud kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 6 punktides a ja c, tunnistades seega, et intressikulude ja maksustatava tulu ajastus ei pruugi alati ühtida ühe maksuaastaga.

(37) Finantsettevõtjate suhtes kohaldatakse liidu õiguses eriraamistikke. Direktiiv (EL) 2016/1164 võimaldab seega liikmesriikidel jätta sellised ettevõtjad intresside mahaarvamise piirangu kohaldamisalast välja. Et see väljajätmine täidaks jätkuvalt oma eesmärki ja kajastaks liidu finantsmääruse muudatusi pärast kõnealuse direktiivi vastuvõtmist, tuleks finantsettevõtjate määratlust vastavalt ajakohastada.

(38) Direktiivi (EL) 2016/1164 artiklis 6 sätestatud üldise kuritarvitustevastase reegli eesmärk on võidelda äriühingute maksustamisega seotud kuritarvituste vastu, mida erisätetes ei käsitleta. Viide äriühingu tulumaksule on siiski tekitanud ebakindlust seoses üldise kuritarvitustevastase reegli kohaldamisalaga, eelkõige seoses sellega, kas seda kohaldatakse direktiivi (EL) 2022/2523 kohaldamisest tulenevate kinnipeetavate maksude ja lisamaksude suhtes. Selguse suurendamiseks ja järjepideva kohaldamise tagamiseks kogu liidus tuleks sõnastust muuta kinnitamaks, et üldist kuritarvitustevastast reeglit kohaldatakse kõigi äriühingutelt võetavate maksude suhtes.

(39) Direktiivi (EL) 2016/1164 artiklites 7 ja 8 sätestatud välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate eeskirjadega omistatakse madala maksumääraga tütarettevõtjate või püsivate tegevuskohtade tulu emaettevõtjale, et vältida maksubaasi kahanemist ja kasumi ümberpaigutamist. Nende eeskirjade eesmärk ja mõju kattuvad aga olulisel määral direktiivis (EL) 2022/2523 (teise samba raamistik) sätestatud tulu arvessevõtmise reegliga, millega tagatakse passiivset ja aktiivset tulu hõlmava laiema maksubaasi minimaalne tegelik maksumäär 15 %. Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate eeskirjade ja teise samba raamistiku samaaegne kohaldamine võib põhjustada mitte ainult majanduslikku topeltmaksustamist, vaid ka dubleerivaid ja keerukaid vastavuskohustusi hargmaistele ettevõtjate kontsernidele, kes peavad tegema kattuvaid arvutusi ja esitama aruandeid mõlema eeskirjade kogumi alusel. Selleks et vältida selliseid soovimatuid tagajärgi, säilitades samal ajal välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate eeskirjade eesmärgi ennetada maksustamise vältimist, tuleks teise samba raamistiku kohaldamisalasse kuuluvatele maksumaksjatele teha erand. Lisaks ei tuleks tulu arvessevõtmise reeglit kohaldada juhul, kui hargmaise ettevõtja lõplik emaüksus asub jurisdiktsioonis, kus kehtib tingimustele vastav paralleelne maksustamiskord[19]. Välismaiseid kontrollitavaid

[19] OECD (2026), „Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy – Global Anti-Base Erosion Model Rules“ („Majanduse digitaliseerimisest tulenevad maksuprobleemid – üleilmsed

äriühinguid käsitlevate eeskirjade ja riigisisese lisamaksu kombineerimine madalalt maksustatud kontrollitava äriühingu riigis võib siiski põhjustada topeltmaksustamist ja võrreldavat kattuvat regulatiivset koormust. Seetõttu tuleks välismaiste kontrollitavate äriühingute maksustamisest sihtotstarbeliselt ikkagi vabastada hargmaised ettevõtjad, kelle lõplik emaüksus on riikides, kus kohaldatakse tingimustele vastavat paralleelset maksustamiskorda, seoses nende madalalt maksustatud välismaiste kontrollitavate äriühingute tuluga, kelle suhtes kohaldatakse tingimustele vastavat riigisisest lisamaksu ja kes ei saa tagasimakseid ega asjakohast otsest või kaudset rahalist kasu.

(40) Direktiivi (EL) 2016/1164 artikli 7 lõike 2 kohaselt võivad liikmesriigid valida kahe meetodi vahel, et määrata kindlaks välismaise kontrollitava äriühingu tulu, mis arvatakse emaettevõtja maksubaasi hulka. See valikuvõimalus on toonud liikmesriikides kaasa erineva rakendamise, mille tagajärjeks on killustatus, suuremad nõuete täitmisega seotud kulud ja väiksem õiguskindlus maksumaksjate jaoks. Nende sätete kohaldamise kohta saadud tõendid näitavad, et konkreetsetel passiivse tulu kategooriatel põhinev mudel (edaspidi „mudel A“) pakub tõhusamat ja hallatavamat lähenemisviisi kui fiktiivsetele skeemidele keskenduv mudel (edaspidi „mudel B“). Mudel B kattub märkimisväärselt siirdehindade eeskirjadega ja selle lisaväärtus on tegelikult väike. Selleks et lihtsustada välismaiste kontrollitavate äriühingute raamistikku, suurendada õiguskindlust ja tagada selliseid äriühinguid käsitlevate eeskirjade järjepidev kohaldamine kogu liidus, peaksid liikmesriigid kohaldama ühtset lähenemisviisi, mis põhineb mudelil A. Seetõttu tuleks välja jätta võimalus kohaldada mudelit B ja sellega seotud miinimumkünnist, mis on muutunud ülearuseks, kuna seda kohaldatakse üksnes mudeli B alusel.

(41) Liidus on 99,8 % ettevõtjatest VKEd. Siiski tegutseb ainult 10 % neist piiriüleselt ja 2 %-l on tütarettevõtjad väljaspool liitu. Lisaks on 42 % VKEdest eraldiseisvad üksused ning seetõttu ei kuulu nad kontserni ega oma sidusettevõtjaid[20]. Mitme liikmesriigiga toimunud teabevahetuse käigus kogutud teave näitab, et ligikaudu kümne aasta jooksul alates direktiivi (EL) 2016/1164 kohaldamise algusest ei ole haldusasutustel olnud peaaegu ühtegi välismaiste kontrollitavate äriühingute juhtumit, mis oleks seotud VKEdega. See näitab, et välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevaid eeskirju kohaldatakse VKEde suhtes harva, tõenäoliselt seetõttu, et nende äriühingute tegevusstruktuurid ei hõlma piiriülest tegevust või hõlmavad seda vähesel määral. VKEde väljajätmine nende eeskirjade kohaldamisalast ei mõjutaks seega jõupingutusi maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise või agressiivse maksuplaneerimise vastu võitlemisel, vaid tooks pigem kasu kulude ja ressursside kokkuhoiu näol nii äriühingutele kui ka maksuhalduritele. Sellest järeldub, et kooskõlas käesolevas algatuses ning muudes maksustamise ja liidu õiguse valdkondades VKEdele antud sarnaste eranditega on asjakohane kehtestada VKEdele ka vabastus välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate eeskirjade kohaldamisalast. See tagab välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate eeskirjade proportsionaalse kohaldamise ning leevendab regulatiivset ja halduskoormust vastavalt maksumaksjate ja maksuhaldurite jaoks. Erandit tuleks

---

maksubaasi kahanemise vastased näidiseeskirjad (teine sammas)“), kõrvuti kehtivate eeskirjade pakett: maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasav raamistik, OECD, https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policysub-issues/global-minimum-tax/side-by-side-package.pdf.

[20] VVA/KPMG, VKEde maksukuulekuse kulud: ajakohastatud ja täiendatud lõpparuanne, KPMG/VVA 2022.

kohaldada kõigi Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2013/34[21] määratletud väikeste ja keskmise suurusega kontsernide suhtes, olenemata sellest, kas lõplik emaüksus asub liidus või kolmandas riigis. VKEde erandi kohaldamisalaga tagatakse, et kontsernid saavad kasutada VKEde erandit üksnes juhul, kui kontsern tervikuna vastab väikese või keskmise suurusega kontserni määratlusele. Erand tuleks teha ka eraldiseisvatele üksustele, kellel on välismaal püsiv tegevuskoht ja kes kvalifitseeruvad kõnealuses direktiivis määratletud mikro-, väikesteks või keskmise suurusega ettevõtjateks.

(42) Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevad eeskirjad annavad liikmesriikidele võimaluse jätta nende kohaldamisalast välja üksused või püsivad tegevuskohad, mille passiivne tulu on väike, kuna maksustamise vältimise ohtu peetakse sellistel juhtudel väikeseks. See võimalus hõlmab ka eriolukordi, mis on seotud finantsettevõtjatega, kelle puhul võib suur osa passiivsest tulust tuleneda nende tavapärasest äritegevusest. Selleks et vähendada maksumaksjate haldus- ja regulatiivset koormust, tuleks direktiivi (EL) 2016/1164 artikli 7 lõiget 3 muuta, et nõuda liikmesriikidelt vastava erandi kehtestamist.

(43) Direktiivi (EL) 2016/1164 artikli 9 lõikes 3 sätestatud eeskirjad imporditud ebakõlade kohta on osutunud liiga keeruliseks, peamiselt nende keerukate määratluste ja mitmetasandiliste vastavuskohustuste tõttu. See keerukus mitte ainult ei takista nende praktilist rakendamist, vaid tekitab ka märkimisväärset halduskoormust nii maksumaksjatele kui ka maksuhalduritele, ilma et aitaks saavutada nende kavandatud tulemusi. Võttes arvesse probleeme imporditud ebakõlasid käsitlevate eeskirjade kohaldamisel ja mis tahes positiivse tulemuse saavutamisel, on asjakohane ja proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas need eeskirjad välja jätta.

(44) Et vähendada siseturu killustatust ja tagada käesoleva direktiivi lihtsustamiseesmärkide järjepidev saavutamine kogu liidus, tuleks artikli 4 lõikes 5 ja lõike 7 punktis d sätestatud eeskirju kohaldada ühetaoliselt kõigis liikmesriikides. Seetõttu ei tohiks liikmesriigid säilitada ega kehtestada sätteid, mis erinevad käesolevas direktiivis sätestatud ühtsetest eeskirjadest.

(45) Topeltmaksustamisega seotud vaidluste tõhus lahendamine liidus on jätkuvalt siseturu nõuetekohase toimimise jaoks prioriteet. Topeltmaksustamise lahendamata olukorrad takistavad piiriülest majandustegevust, õõnestavad õiguskindlust ja põhjustavad maksumaksjatele ülemäärast maksukoormust. Kuigi direktiiviga (EL) 2017/1852 on selliste vaidluste lahendamise raamistikku märkimisväärselt parandatud, on kogemused näidanud, et teatavaid mõisteid tuleks selgitada ja vähendada erineva tõlgenduse võimalusi, et suurendada tõhusust ning tagada kogu liidus järjepidevam ja juurdepääsetavam vaidluste lahendamise menetlus, millest saavad kasu nii maksumaksjad kui ka maksuhaldurid.

(46) Selleks et hõlbustada ja suurendada direktiivis (EL) 2017/1852 sätestatud maksuvaidluste lahendamise menetluste kasutamist, on vaja selgitada mõistet „mõjutatud isik“, sealhulgas vaidlustes, mis hõlmavad rohkem kui ühte isikut, ning täpsustada, kellel on sellistel juhtudel õigus kaebus esitada.

---

[21] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj).

(47) Kuigi jätkuvalt on väga oluline tagada, et kõik pädevad asutused saavad sama teavet, on sama tähtis suurendada paindlikkust ja lihtsustada juurdepääsu vaidluste lahendamise menetlusele. Selleks tuleks direktiivi (EL) 2017/1852 artiklis 3 selgitada, et rohkem kui üht mõjutatud isikut hõlmavate juhtumite korral võib iga mõjutatud isik esitada kaebuse üksnes oma elukohaliikmesriigi pädevale asutusele, millega välditaks tarbetut mitmekordset esitamist ja vähendataks halduskoormust. Näiteks kui siirdehinna korrigeerimine mõjutab kahte või enamat sidusettevõtjat, peaks igal ettevõtjal olema õigus esitada kaebus üksnes oma asukohaliikmesriigi pädevale asutusele. See ei takista siiski ühte mõjutatud isikut esitamast kaebust teise mõjutatud isiku nimel kooskõlas riigisisese õigusega.

(48) Selleks et suurendada õiguskindlust, tagades samal ajal jätkuvalt, et kõik asjaomased pädevad asutused saavad samal ajal sama teabe, tuleks direktiivi (EL) 2017/1852 artiklis 3 sätestatud nõuded kaebuste samaaegse esitamise kohta, mille tõlgendamine on osutunud keeruliseks, asendada selge kaebuste esitamise tähtajaga.

(49) Tagamaks, et pädevad asutused konstruktiivselt keskenduvad topeltmaksustamise kaotamisele, tuleks direktiivi (EL) 2017/1852 artiklis 5 sätestatud kaebuse tagasilükkamise aluseid vähendada miinimumini ja need peaksid piirduma juhtudega, kus kaebuses puudub nõutav oluline teave. Peale selle tuleks mõjutatud isikutele anda võimalus kõrvaldada kaebuses esinevad puudused, kui see on asjakohane, ning tagasilükkamise korral kaebus uuesti esitada, tingimusel et järgitakse kohaldatavaid tähtaegu.

(50) Vaidluste lahendamise menetluse kiirendamiseks peaks teabevahetus pädevate asutuste vahel ja mõjutatud isikutega olema selge ja õigeaegne. Kui pädevad asutused lepivad kokku, et vaidluse lahendamise suhtes ei ole võimalik kokkuleppele jõuda, näiteks seetõttu, et pretsedent on juba olemas, peaksid nad mõjutatud isikut sellest viivitamata teavitama, selle asemel et oodata direktiivi (EL) 2017/1852 artikli 4 kohases vastastikuse kokkuleppe menetluses ette nähtud tähtaja möödumist.

(51) Tagamaks, et mõjutatud isik, kes kavatseb kasutada direktiivis (EL) 2017/1852 sätestatud menetlusi, ei jääks topeltmaksustamise eest kaitseta, ja vältides samal ajal eri õigusraamistikel põhinevate menetluste kattumist, on vaja ette näha, et muud menetlused, mis on algatatud muude õigusraamistike kui direktiivi (EL) 2017/1852 alusel, peatatakse kaebuse esitamise korral ja lõpetatakse alles siis, kui kõik asjaomased pädevad asutused on kaebuse vastu võtnud.

(52) Selleks et luua läbipaistvam ja tõhusam vaidluste lahendamise menetlus, on oluline kehtestada rakendusaktidega täiendavad ühised menetluseeskirjad. Need rakendusaktid peaksid andma maksumaksjatele ja pädevatele asutustele üksikasjalikud ja selged eeskirjad, mille eesmärk on vähendada regulatiivset koormust ja saavutada vaidluste kiire lahendamine. Sellised meetmed peaksid eeldatavasti mõjutama liikmesriikide täitevvolitusi ja täitmise tagamise volitusi otsese maksustamise valdkonnas, täpsemalt kahe- või mitmepoolsete maksukonventsioonide kohaste maksustamisõiguste kasutamist ning liikmesriikide maksubaase. Seetõttu on vaja anda nõukogule volitused võtta komisjoni ettepaneku põhjal vastu direktiivi (EL) 2017/1852 kohaseid rakendusakte.

(53) Direktiivis (EL) 2017/1852 sätestatud uute eeskirjade tulemuslikkuse hindamiseks peaks komisjon koostama hinnangu, mis põhineb liikmesriikide esitatud teabel ja muudel kättesaadavatel andmetel. Andmed tuleks viia võimalikult suures ulatuses kooskõlla OECD-le samas küsimuses esitatud andmetega, et vältida tarbetut lisakoormust liikmesriikidele. Selleks et tagada käesoleva direktiivi ühetaolise

rakendamise tingimused, eelkõige seoses sellega, milliseid andmeid tuleb igal aastal statistilistel eesmärkidel esitada, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011[22].

(54) Selleks et liikmesriigid ja maksumaksjad saaksid kohandada oma süsteeme ja struktuure käesoleva direktiivi artikli 1 punkti 2 alapunktides b–h, punkti 3 alapunktis c ja punktis 5, artikli 3 punktides 2 ja 5–10 ning artikli 4 punkti 5 alapunktis d sätestatud uute eeskirjadega, tuleks nende sätete kohaldamine edasi lükata. Seepärast peaks liikmesriikidel olema lubatud kohaldada nende sätete järgimiseks vajalikke siseriiklikke meetmeid alates käesoleva direktiivi muudest sätetest hilisemast kuupäevast. Tagamaks, et artikli 4 lõike 5 punktis g sätestatud erandit kohaldatakse üksnes piiratud investeerimisperioodi jooksul, on asjakohane piirduda selle kohaldamisel laenudega, mis on võetud esimese viie maksustamisperioodi jooksul pärast kõnealuse sätte kohaldamise alguskuupäeva.

(55) Selleks et võtta arvesse tulevasi muudatusi äriühingu õiguslikes vormides, mida võidakse luua liikmesriigi või ELi õiguse alusel, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte direktiivide 2003/49/EÜ, 2009/133/EÜ ja 2011/96/EL lisades esitatud vormide loetelude ajakohastamiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Komisjon peab teavitama Euroopa Parlamenti delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisest, nende õigusaktide suhtes esitatud vastuväidetest ja volituste delegeerimise tagasivõtmisest.

(56) Isikuandmete töötlemine käesoleva direktiivi raames toimub kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679[23]. Mis tahes teabevahetus või muu teabeedastus pädevate asutuste poolt käesoleva direktiivi alusel peaks piirduma sellega, mis on vajalik ja proportsionaalne käesoleva direktiivi kohaldamiseks. Kui selline teabevahetus või -edastus hõlmab isikuandmeid, tuleks järgida andmesubjektide õigusi ning vastutavate töötlejate ja volitatud töötlejate määrusest (EL) 2016/679 tulenevaid vastavaid kohustusi, samuti liidu või liikmesriigi õiguses sätestatud täiendavaid kaitsemeetmeid.

(57) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke – s.o tagada liidu eeskirjade ühtne ja järjekindel rakendamine otsese maksustamise valdkonnas, vähendada killustatust ja regulatiivset koormust ning toetada siseturu kasvu ja konkurentsivõimet – ei suuda liikmesriigid üksi tegutsedes piisavalt saavutada, vaid neid saab nende ulatuse, piiriülese mõõtme ja siseturule avalduva mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

---

[22] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

[23] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1
Direktiivi 2003/49/EÜ muutmine

Direktiivi 2003/49/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„Nõukogu direktiiv 2003/49/EÜ, 3. juuni 2003, eri liikmesriikide äriühingute vaheliste intressimaksete ja litsentsitasude suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta“.

2) Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Püsivat tegevuskohta peetakse intressi või litsentsitasu maksjaks ainult sel määral, kui nende maksete puhul on tegemist püsiva tegevuskoha tegevusega seoses kantud kuluga püsiva tegevuskoha liikmesriigis.“;

b) lõige 7 jäetakse välja;

c) lõige 10 jäetakse välja;

d) lõige 11 asendatakse järgmisega:

„11. Lõike 1 kohaldamisel ei nõua liikmesriigid eelnevat loa- ega haldusmenetlust, et kontrollida käesolevas artiklis või artiklis 3 sätestatud nõuete täitmist makse tegemise ajal.“;

e) lõiked 12 ja 13 jäetakse välja;

f) lõige 14 asendatakse järgmisega:

„14. Kui maksuvabastuse nõudeid enam ei täideta, teatab maksesaaja äriühing või püsiv tegevuskoht sellest viivitamata maksvale äriühingule või püsivale tegevuskohale.“;

g) lõike 15 teine lause jäetakse välja;

h) lisatakse lõige 17:

„17. Käesoleva artikli kohaldamisel ning erandina lõigetest 15 ja 16 tagavad liikmesriigid, et kinnipeetavast maksust antakse vabastus nõukogu direktiivis (EL) 2025/50* sätestatud korras kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate juhtumite korral.

———

* Nõukogu 10. detsembri 2024. aasta direktiiv (EL) 2025/50 ülemääraselt kinnipeetava maksu vähendamise kiiremate ja turvalisemate menetluste kohta (ELT L, 2025/50, 10.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/50/oj).“

3) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Äriühingu ja püsiva tegevuskoha määratlus“;

b) alapunkti a muudetakse järgmiselt:

1) alapunktis iii jäetakse välja taane „*corporation tax* Ühendkuningriigis“;

2) lisatakse järgmine lõik:

„Kooskõlas artikliga 3a on komisjonil õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi lisa muutmiseks, et ajakohastada esimese lõigu punktis i osutatud vormide loetelu, kui liikmesriik on teatanud uuest äriühinguvormist, mida võib selle riigi õiguse alusel asutada, või et lisada uus äriühinguvorm, mis on kehtestatud liidu õiguse alusel.“;

c) alapunkt b jäetakse välja.

4) Lisatakse järgmised artiklid 3a ja 3b:

„Artikkel 3a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates [*käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev*].

3. Nõukogu võib artiklis 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle teatavaks nõukogule.

6. Artikli 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et ta ei esita vastuväidet. Nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 3b

Euroopa Parlamendi teavitamine

Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisest, nende õigusaktide suhtes esitatud vastuväidetest ja volituste delegeerimise tagasivõtmisest nõukogu poolt.“

5) Artiklisse 5 lisatakse lõige 3:

„3. Kui liikmesriigis tekkiv intressimakse või litsentsitasu makstakse saajale, kes on asutatud kolmandas riigis, kus äriühingu tulumaksu ei nõuta või kus intressi- ja litsentsitasutulu suhtes kohaldatakse äriühingu tulumaksu nullmääraga, tagab lähteriik, et kohaldatakse ühte järgmistest meetmetest:

a) makselt kinnipeetava maksu sissenõudmine;

b) maksja vastava makse mahaarvamise keelamine maksustamisel.

Käesolevat lõiget ei kohaldata, kui makse saaja:

a) maksustatakse maksustamisperioodil tingimustele vastava riigisisese lisamaksuga ning selle maksuga seoses ei tehta tagasimakseid ega anta otsest või kaudset rahalist kasu või

b) kuulub hargmaisesse kontserni, mis maksustamisperioodil kuulub nõukogu direktiivis (EL) 2022/2523* sätestatud eeskirjade või kolmandate riikide jurisdiktsioonide puhul OECD näidiseeskirjade kohaldamisalasse, välja arvatud juhul, kui selle hargmaise kontserni lõplik emaüksus asub jurisdiktsioonis, kus maksustamisperioodil kehtib tingimustele vastav paralleelne maksustamiskord.

Käesoleva lõike kohaldamisel:

a) loetakse makse saaja asutatuks jurisdiktsioonis, kus ta on asutatud või moodustatud selle jurisdiktsiooni seaduste kohaselt või kus on tema tegeliku juhtimise koht või teda käsitatakse muul viisil selle jurisdiktsiooni seaduste kohaselt maksuresidendina ja teda ei käsitata teise jurisdiktsiooni maksuresidendina;

b) „tingimustele vastav riigisisene lisamaks" – maks, mis on määratletud direktiivi (EL) 2022/2523 artikli 3 punktis 28;

c) „hargmaine kontsern" – direktiivi 2022/2523 artikli 3 punktis 4 määratletud kontsern;

d) „tingimustele vastava paralleelse maksustamiskorraga jurisdiktsioon" – jurisdiktsioon, millele on OECD keskregistris määratud selline staatus ülemaailmse miinimummaksu kohaldamise eesmärgil kooskõlas OECD/G20 kaasava raamistiku 5. jaanuari 2026. aasta kokkuleppega kõrvuti kehtivate (*side-by-side*) eeskirjade paketi kohta;

_____

* Nõukogu 15. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2523 hargmaiste ettevõtete kontsernide ja suurte riigisiseste kontsernide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamise kohta liidus (ELT L 328, 22.12.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj)."

6) Artikkel 6 jäetakse välja.

7) Direktiivi 2003/49/EÜ lisa asendatakse käesoleva direktiivi I lisaga.

Artikkel 2

Direktiivi 2009/133/EÜ muutmine

Direktiivi 2009/133/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkti a lisatakse alapunkt iv:

„iv) mille käigus üks või enam äriühingut annavad likvideerimismenetluseta lõpetamisel kogu oma vara ja kohustused üle mõnele teisele olemasolevale äriühingule – omandavale äriühingule –, ilma et omandav äriühing emiteeriks uusi osasid või aktsiaid, tingimusel et kõik ühinevate äriühingute aktsiad või osad kuuluvad otseselt või kaudselt ühele isikule või ühinevate äriühingute osad või aktsiad kuuluvad osanikele või aktsionäridele kõigis ühinevates äriühingutes samas proportsioonis;";

b) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) „jagunemine“ – tehing, mille käigus

i) äriühing annab likvideerimismenetluseta lõpetamisel kogu oma vara ja kohustused üle kahele või enamale olemasolevale või uuele äriühingule, kusjuures tema osanikud või aktsionärid saavad võrdelises osas omandavate äriühingute osanikeks või aktsionärideks ja neile võidakse teatavatel juhtudel teha ka rahaline juurdemakse, mille summa ei ületa 10 % nende osade või aktsiate nimiväärtusest või viimase puudumisel nende arvestuslikust väärtusest;

ii) jagunev äriühing annab osa oma varast ja kohustustest üle ühele või mitmele omandavale äriühingule, saades vastu omandavate äriühingute väärtpaberid, osad või aktsiad („eraldumise teel jagunemine“);“;

c) lisatakse alapunktid l, m ja n:

„l) „piiriülene ümberkujundamine“ – tegevus, mille käigus kujundab äriühing ilma likvideerimismenetluseta või ilma tegevust lõpetamata ümber õigusliku vormi, milles äriühing on lähteliikmesriigis registreeritud, sihtliikmesriigi õiguslikuks vormiks, mis on loetletud I lisas, ja viib vähemalt oma registrijärgse asukoha üle sihtliikmesriiki, säilitades seejuures juriidilise isiku staatuse;

m) „lähteliikmesriik“ – liikmesriik, kus äriühing on registreeritud enne piiriülest ümberkujundamist;

n) „sihtliikmesriik“ – liikmesriik, kus ümberkujundatud äriühing piiriülese ümberkujundamise tulemusena registreeritakse;“.

2) Artiklisse 3 lisatakse järgmine lõik:

„Kooskõlas artikliga 3a on komisjonil õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi I lisa A osa muutmiseks, et ajakohastada punktis a osutatud äriühinguvormide loetelu, kui liikmesriik on teatanud uuest äriühinguvormist, mida võib selle riigi õiguse alusel asutada, või et lisada uus äriühinguvorm, mis on kehtestatud liidu õiguse alusel.“

3) Lisatakse järgmised artiklid 3a ja 3b:

„Artikkel 3a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates [*käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev*].

3. Nõukogu võib artiklis 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle teatavaks nõukogule.

6. Artikli 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et ta ei esita vastuväidet. Nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 3b

Euroopa Parlamendi teavitamine

Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisest, nende õigusaktide suhtes esitatud vastuväidetest ja volituste delegeerimise tagasivõtmisest nõukogu poolt.“

4) Lisatakse järgmine Va peatükk:

„Va PEATÜKK
PIIRIÜLESE ÜMBERKUJUNDAMISE EESKIRJAD

Artikkel 14a

1. Piiriülese ümberkujundamisega ei kaasne lähteliikmesriigis artikli 4 lõike 1 kohaselt arvutatud kapitali kasvutulu maksustamist, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

a) piiriüleselt ümberkujundatav äriühing jääb lähteliikmesriigi maksuresidendiks;

b) kapitali kasvutulu tuleneb varadest ja kohustustest, mis jäävad tegelikult seotuks piiriüleselt ümberkujundatava äriühingu püsiva tegevuskohaga lähteliikmesriigis ning mõjutavad maksustamisel arvesse võetava kasumi või kahjumi tekkimist.

2. Lõiget 1 kohaldatakse üksnes juhul, kui äriühing arvutab seoses lähteliikmesriiki jäävate või selles liikmesriigis asuva püsiva tegevuskohaga tegelikult seotud varade ja kohustustega uue amortisatsiooni ning kasu või kahju nii, nagu piiriülest ümberkujundamist ei oleks toimunud.

3. Kui kõnealuse lähteliikmesriigi õigusaktide kohaselt on äriühingul õigus arvestada seoses sellesse liikmesriiki jäävate vara ja kohustustega uut amortisatsiooni ning kasu ja kahju lõikes 2 sätestatust erineval alusel, ei kohaldata lõiget 1 varale ja kohustustele, mille suhtes seda võimalust kasutatakse.

Artikkel 14b

1. Äriühingu piiriülese ümberkujundamise korral võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et piiriüleselt ümberkujundatava äriühingu püsiv tegevuskoht, mis asub lähteliikmesriigi territooriumil, võib eraldised või reservid, mille äriühing on enne piiriülest ümberkujundamist nõuetekohaselt moodustanud ja mis on osaliselt

või täielikult maksust vabastatud ega ole saadud välismaal asuvatest püsivatest tegevuskohtadest, sama maksuvabastusega edasi kanda.

2. Ulatuses, milles lubataks liikmesriigi territooriumil piiriüleselt ümberkujundataval äriühingul maksustamisel veel täielikult arvesse võtmata kahjumit edasi või tagasi kanda, lubab kõnealune liikmesriik oma territooriumil asuval piiriüleselt ümberkujundatava äriühingu püsival tegevuskohal üle võtta kõnealuse äriühingu kahjumi, mida pole maksustamisel veel täielikult arvesse võetud, eeldusel et kahjumi edasi- või tagasikandmist oleks saanud samasugustel tingimustel kasutada äriühing, mis oli jätkuvalt kõnealuse liikmesriigi maksuresident.

Artikkel 14c

1. Piiriülene ümberkujundamine ei too iseenesest kaasa piiriüleselt ümberkujundatava äriühingu aktsionäride või osanike tulu, kasumi või kapitali kasvutulu maksustamist.

2. Lõike 1 kohaldamine ei takista liikmesriike maksustamast piiriüleselt ümberkujundatava äriühingu kapitali kuuluvate osade või aktsiate hilisemast üleandmisest tulenevat kasu.“

5) Direktiivi 2009/133/EÜ I lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi II lisale.

Artikkel 3
Direktiivi 2011/96/EL muutmine

Direktiivi 2011/96/EL muudetakse järgmiselt.

1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„Nõukogu direktiiv 2011/96/EL, 30. november 2011, eri liikmesriikide äriühingute vaheliste dividendide ja muude kasumieraldiste suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta“.

2) Artikli 1 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Iga liikmesriik kohaldab käesolevat direktiivi:

a) kasumieraldiste suhtes, mida teiste liikmesriikide jaotavad äriühingud maksavad kõnealuse liikmesriigi äriühingutele;

b) kasumieraldiste suhtes, mida kõnealuse liikmesriigi äriühingud maksavad jaotavate äriühingutena teiste liikmesriikide äriühingutele;

c) kasumieraldiste suhtes, mida teiste liikmesriikide äriühingute kõnealuses liikmesriigis asuvad püsivad tegevuskohad saavad jaotavatelt äriühingutelt, mille asukohaliikmesriik ei ole sama kui püsiva tegevuskoha asukohaliikmesriik;

d) kasumieraldiste suhtes, mida kõnealuse liikmesriigi äriühingud maksavad sama liikmesriigi äriühingute muus liikmesriigis asuvatele püsivatele tegevuskohtadele.“

3) Artikli 2 punkti a lisatakse järgmine lõik:

„Kooskõlas artikliga 2a on komisjonil õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi I lisa muutmiseks, et ajakohastada esimese lõigu punktis i osutatud vormide loetelu, kui liikmesriik on teatanud uuest äriühinguvormist, mida

võib selle riigi õiguse alusel asutada, või et lisada uus äriühinguvorm, mis on kehtestatud liidu õiguse alusel.“

4) Lisatakse järgmised artiklid 2a ja 2b:

„Artikkel 2a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates [*käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev*].

3. Nõukogu võib artiklis 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle teatavaks nõukogule.

6. Artikli 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et ta ei esita vastuväidet. Nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 2b

Euroopa Parlamendi teavitamine

Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisest, nende õigusaktide suhtes esitatud vastuväidetest ja volituste delegeerimise tagasivõtmisest nõukogu poolt.“

5) Artikkel 3 jäetakse välja.

6) Artikli 4 lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„1. Kui saav äriühing või selle püsiv tegevuskoht saab tulenevalt oma seotusest jaotava äriühinguga jaotatud kasumit, siis saava äriühingu liikmesriik ja tema püsiva tegevuskoha liikmesriik, välja arvatud juhul, kui jaotav äriühing likvideeritakse, kas:

a) ei maksusta sellest kasumist sellist osa, mida jaotav äriühing ei saa maha arvata, ja maksustab sellest kasumist sellist osa, mille jaotav äriühing saab maha arvata, või

b) maksustab sellist kasumit, lubades saaval äriühingul ja püsival tegevuskohal tasumisele kuuluvast maksusummast selle maksusumma piires maha arvata äriühingu tulumaksu selle osa, mis on seotud kõnealuse kasumiga ning mida on maksnud jaotav äriühing ja mis tahes madalama astme jaotav äriühing, tingimusel et äriühing ja tema madalama astme jaotav äriühing

vastavad igal astmel artiklis 2 toodud määratlusele ning artiklis 3 sätestatud nõuetele.

Käesolev lõige ei piira kuritarvitustevastaste riigisiseste meetmete kohaldamist, mille eesmärk on ära hoida vara- või tulumaksuga seotud kohustuste vältimist valdusettevõtjate kasutamise kaudu.

2. Ükski käesoleva direktiivi säte ei takista saava äriühingu liikmesriiki käsitlemast jaotavat äriühingut maksustamise mõttes läbipaistvana, lähtudes nimetatud liikmesriigi hinnangust kõnealuse jaotava äriühingu õiguslikele tunnustele, mis tulenevad selle asutamise aluseks olnud õigusest, ja seetõttu maksustamast saava äriühingu osa jaotava äriühingu kasumis, kui see kasum tekib. Sel juhul hoidub saava äriühingu liikmesriik jaotava äriühingu jaotatud kasumi maksustamisest.

Hinnates saava äriühingu osa jaotava äriühingu kasumis selle tekkimise ajal, siis saava äriühingu liikmesriik kas vabastab selle kasumi maksustamisest või lubab saaval äriühingul tasumisele kuuluvast maksusummast selle maksusumma piires maha arvata selle äriühingu tulumaksu osa, mis on seotud saava äriühingu kasumiosaga ja mida on maksnud jaotav äriühing ja mis tahes madalama astme jaotav äriühing, tingimusel et äriühing ja tema madalama astme jaotav äriühing vastavad igal astmel artiklis 2 toodud määratlusele ning artiklis 3 sätestatud nõuetele.

3. Kui saaval äriühingul on vähemalt 10 % osalus teise liikmesriigi äriühingu kapitalis või hääleõigus selles äriühingus, jätab iga liikmesriik endale võimaluse sätestada, et osalusega seotud kulusid ja jaotava äriühingu kasumi jaotamisest tulenevat kahjumit ei saa maha arvata saava äriühingu maksustatavast kasumist.

Kui sellisel juhul on osalusega seotud juhtimiskulud fikseeritud kindla määrana, ei tohi see summa ületada 5 % jaotava äriühingu jaotatavast kasumist.“

7) Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 5

1. Kasum, mida jaotav äriühing jaotab saavale äriühingule, vabastatakse kinnipeetavast maksust.

2. Erandina artikli 2 punkti a alapunktidest i ja iii kohaldatakse lõiget 1 ka siis, kui saav äriühing on pensioniasutus.

Esimese lõigu kohaldamisel tähendab „pensioniasutus“ järgmist:

a) tööandja kogumispensioni asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/2341* artikli 6 punkti 1 tähenduses;

b) asutused, kes haldavad selliseid pensioniskeeme, mida loetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 883/2004** ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 987/2009*** kohaldamisalasse kuuluvateks sotsiaalkindlustusskeemideks, samuti juriidilised isikud, kes on asutatud selliste skeemide raames investeeringute tegemise eesmärgil;

---

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2341 tööandja kogumispensioni asutuste tegevuse ja järelevalve kohta (ELT L 354, 23.12.2016, lk 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2341/oj).

**Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.4.2004, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/883/oj).

*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT L 284, 30.10.2009, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/987/oj).“

8) Lisatakse järgmised artiklid 5a, 5b ja 5c:

„Artikkel 5a

Artikli 5 kohaldamisel ei nõua liikmesriigid eelnevat loa- ega haldusmenetlust, et kontrollida artiklites 2 ja 3 sätestatud nõuete täitmist kasumi jaotamise ajal.

Artikkel 5b

1. Kui jaotav äriühing on pidanud maksu kinni summalt, mille suhtes peaks artikli 5 kohaselt kehtima maksuvabastus, võib tulu tekkimise kohas nõuda kõnealuse maksu tagasimaksmist. Tagasimakse taotlus tuleb esitada ettenähtud tähtaja jooksul. Kõnealune tähtaeg kestab vähemalt kaks aastat alates kasumi jaotamise kuupäevast.

2. Jaotava äriühingu liikmesriik maksab ülemääraselt kinnipeetud maksu tagasi ühe aasta jooksul pärast taotluse ja liikmesriigi poolt põhjendatult nõutavate tõendusandmete nõuetekohast kättesaamist. Kui kinnipeetud maksu ei ole selle tähtaja jooksul tagasi makstud, on saaval äriühingul kõnealuse aasta möödumisel õigus saada tagasimakstavalt maksult intressi määraga, mis vastab jaotava äriühingu liikmesriigis võrreldavatel juhtudel riigisisese õiguse kohaselt kohaldatavale intressimäärale.

Artikkel 5c

Artikli 5 kohaldamisel ning erandina lõigetest 5a ja 5b tagavad liikmesriigid, et kinnipeetavast maksust antakse vabastus nõukogu direktiivis (EL) 2025/50* sätestatud korras kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate juhtumite korral.

_____

* Nõukogu 10. detsembri 2024. aasta direktiiv (EL) 2025/50 ülemääraselt kinnipeetava maksu vähendamise kiiremate ja turvalisemate menetluste kohta (ELT L, 2025/50, 10.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/50/oj).“

9) Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

„Saava äriühingu liikmesriik ei tohi maksustada kinnipeetava maksuga kasumit, mida selline äriühing saab jaotavalt äriühingult.“

10) Artikli 7 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Termin „kinnipeetav maks“ ei hõlma käesoleva direktiivi mõistes äriühingu tulumaksu avansilist makset või ettemaksu (*précompte*), mida makstakse jaotava äriühingu liikmesriigile seoses kasumi jaotamisega saavale äriühingule.“

11) Direktiivi 2011/96/EL I lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi III lisale.

Artikkel 4

Direktiivi (EL) 2016/1164 muutmine

Direktiivi (EL) 2016/1164 muudetakse järgmiselt.

1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„Nõukogu direktiiv (EL) 2016/1164, 12. juuli 2016, millega nähakse ette eeskirjad teadus- ja arendustegevuse kulude suhtes kohaldatava maksukorra ning siseturu toimimist otseselt mõjutavate maksustamise vältimise tavade kohta“.

2) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkti 1 ette lisatakse punktid -1, -1a ja -1b:

„-1) „tingimustele vastavad kulud“ – maksumaksja poolt või tema nimel seadmetesse, masinatesse ja muusse materiaalsesse varasse tehtud investeeringud, millest on maha arvatud mahaarvatav käibemaks ning mida kasutatakse maksumaksja otsestes ärihuvides ühel järgmistest eesmärkidest:

a) teadus- ja arendustegevuse läbiviimine;

b) teadus- ja arendustegevuse läbiviimiseks vajalike rajatiste tagamine;

-1a) „teadus- ja arendustegevus“ – mis tahes järgmine tegevus:

a) *alusuuringud* – eksperimentaalsed või teoreetilised uuringud, mida tehakse peamiselt selleks, et saada uusi teadmisi nähtuste ja vaadeldavate faktide põhialuste kohta, lähtumata konkreetsest rakendus- või kasutusalast;

b) *rakendusuuringud* – algupärased uuringud, mida tehakse uute teadmiste saamiseks, kuid mis on suunatud eeskätt kindlale praktilisele eesmärgile;

c) *eksperimentaalarendus* – süstemaatiline töö, mida tehakse uuringutest ja praktilistest kogemustest saadud teadmiste põhjal ning mis loob uut teadmist eesmärgiga valmistada uusi tooteid, võtta kasutusele uusi protsesse või täiustada olemasolevaid tooteid ja protsesse;

-1b) „realiseerimisväärtus“ –

a) tingimustele vastavate kuludega seotud vara müügi korral hinnaga, mis ei ole turuväärtusest madalam, müügi puhastulu;

b) sellise vara lammutamise või hävitamise korral vara jäänuste eest saadud netosumma koos kindlustushüvituse või põhivara eest saadud hüvitisega;

c) kõikidel muudel juhtudel, kui maksumaksja ei ole enam sellise vara omanik, vara turuväärtus;“;

b) punkti 4 kolmanda lõigu alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) kui ebakõla tekib punkti 9 esimese lõigu alapunktide b, c, d, e või g alusel või kui artikli 9a alusel nõutakse kohandamist, siis muudetakse sidusettevõtja määratlust nii, et 25 protsendi nõue asendatakse 50 protsendi nõudega;“;

c) punkti 5 muudetakse järgmiselt:

1. sissejuhatav sõnastus asendatakse järgmisega:

„finantsettevõtja“ – üks järgmistest üksustest või selliste üksuste püsivatest tegevuskohtadest ühes või mitmes liikmesriigis:“;

2. alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) krediidiasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013* artikli 4 lõike 1 punkti 1 tähenduses;

_____

*Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).“;

3) lisatakse alapunktid aa, ab ja ac:

„aa) investeerimisühing, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL* artikli 4 lõike 1 punktis 1;

ab) alternatiivse investeerimisfondi valitseja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL** artikli 4 lõike 1 punkti b tähenduses;

ac) vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja fondivalitseja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ*** artikli 2 lõike 1 punkti b tähenduses;

_____

*Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj)

**Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/61/oj).

***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/65/oj).“;

4. alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/2341* artikli 6 punktis 1 määratletud tööandja kogumispensioni asutus;

_____

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2341 tööandja kogumispensioni asutuste tegevuse ja järelevalve kohta (ELT L 354, 23.12.2016, lk 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2341/oj).“;

5. alapunkt f jäetakse välja;

6. alapunktid g, h ja i asendatakse järgmisega:

„g) vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtja (eurofond) direktiivi 2009/65/EÜ artikli 1 lõike 2 tähenduses;

h) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012* artikli 2 punktis 1 määratletud keskne vastaspool;

i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 909/2014** artikli 2 lõike 1 punktis 1 määratletud väärtpaberite keskdepositoorium;

___

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj).“;

7. lisatakse järgmised alapunktid j–o:

„j) direktiivi 2009/138/EÜ artikli 211 kohaselt tegevusloa saanud eriotstarbeline kindlustus- või edasikindlustusettevõtja;

k) määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 20 määratletud finantsvaldusettevõtja ja direktiivi 2009/138/EÜ artikli 212 lõike 1 punktis f määratletud kindlustusvaldusettevõtja või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/87/EÜ* artikli 2 punktis 15 määratletud segafinantsvaldusettevõtja, mis kuulub kindlustuskonsolideerimisgruppi, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2009/138/EÜ artikli 213 kohaselt konsolideerimisgrupi järelevalvet ja mis ei ole kõnealuse direktiivi artikli 214 lõike 2 kohaselt konsolideerimisgrupi järelevalvest vabastatud;

l) makseasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366** artikli 4 punkti 4 tähenduses;

m) e-raha asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/110/EÜ*** artikli 2 punkti 1 tähenduses;

n) ühisrahastusteenuse osutaja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/1503**** artikli 2 lõike 1 punkti e tähenduses;

o) krüptovarateenuse osutaja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1114**** artikli 3 lõike 1 punkti 15 tähenduses.

___

*Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/87/EÜ, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediidiasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet ning millega muudetakse nõukogu direktiive 73/239/EMÜ, 79/267/EMÜ, 92/49/EMÜ, 92/96/EMÜ, 93/6/EMÜ ja 93/22/EMÜ ja

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 98/78/EÜ ja 2000/12/EÜ (ELT L 35, 11.2.2003, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/87/oj).

**Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ning 2013/36/EL ja määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ning direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 337, 23.12.2015, lk 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2366/oj).

*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/110/EÜ, mis käsitleb e-raha asutuste asutamist ja tegevust ning usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/46/EÜ (ELT L 267, 10.10.2009, lk 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/110/oj).

**** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. oktoobri 2020. aasta määrus (EL) 2020/1503, mis käsitleb ettevõtjatele Euroopa ühisrahastusteenuse osutajaid ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/1129 ja direktiivi (EL) 2019/1937 (ELT L 347, 20.10.2020, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/1503/oj).

*****Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/1114, mis käsitleb krüptovaraturge ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 1095/2010 ning direktiive 2013/36/EL ja (EL) 2019/1937 (ELT L 150, 9.6.2023, lk 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj).“

3) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3
Ühtlustamise ja kaitse miinimumtase

1. Liikmesriigid võivad otsustada Ia peatükis sätestatud meetmete asemel säilitada või võtta alternatiivseid riigisiseseid meetmeid, kui nad teevad kindlaks, et selliste meetmetega käsitletaks tingimustele vastavaid kulusid soodsamalt kui Ia peatükis sätestatud eeskirjadega.

2. II peatükk ei piira selliste siseriiklike või lepingupõhiste sätete kohaldamist, mille eesmärk on tagada riigisisesele äriühingute maksubaasile kõrgem kaitsetase.“

4) Lisatakse Ia peatükk.

„Ia PEATÜKK
TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS

Artikkel 3a
Teadus- ja arendustegevuse maksusoodustus

1. Maksumaksjatel on õigus teadus- ja arendustegevuse maksusoodustusele (edaspidi „soodustus“) tingimustele vastavate kulude eest. Soodustuse summa arvatakse maha nende maksubaasist.

2. Soodustuse summa on võrdne tingimustele vastavate kulude summaga.

3. Erandina lõikest 2, kui nende kuludega seoses tekib realiseerimisväärtus, piirdub soodustus summaga, mille võrra need kulud ületavad realiseerimisväärtust.

4. Soodustust kasutatakse sellel maksustamisperioodil, mil tingimustele vastavad kulud tekkisid, või mis tahes järgneval neljal maksustamisperioodil.

5. Soodustust ei saa kasutada pärast maksustamisperioodile, mil tingimustele vastavad kulud tekkisid, järgneva neljanda maksustamisperioodi lõppu.

Artikkel 3b

Tingimustele vastavatest kuludest väljaarvamine

1. Tingimustele vastavad kulud ei hõlma kulutusi, mis on tehtud selleks, et soetada järgmist:

a) maa või õigused maale, välja arvatud juhul, kui kulud on seotud

i) sellele maale juba ehitatud hoone või rajatisega;

ii) õigustega sellisele hoonele või rajatisele või

iii) masinate või seadmetega, mis moodustavad sellise hoone või rajatise osa;

b) eluruum.

2. Erandina lõike 1 punktist b käsitatakse kulusid, mis on seotud eluruumi sisaldava hoonega, tingimustele vastavate kuludena, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

a) hoone osi, mis ei ole eluruumid, kasutatakse teadus- ja arendustegevuseks;

b) eluruumiga on seotud kuni 20 % hoonega seotud kuludest.

Kui esimeses lõigus sätestatud tingimused on täidetud, käsitatakse kogu hoonega seotud kulusid tingimustele vastavate kuludena.

Kui esimese lõigu punktis a sätestatud tingimus on täidetud, kuid punktis b sätestatud tingimus mitte, käsitatakse tingimustele vastava kuluna üksnes seda osa kulutustest, mis vastab hoone sellele osale, mida kasutatakse teadus- ja arendustegevuseks.

Artikkel 3c

Tingimustele vastavate kulude minimaalne kasutamine ja tasakaalustav maksukohustus

1. Tingimustele vastavaid kulusid, millega seoses soodustust taotletakse, kasutatakse täielikult ja eranditult teadus- ja arendustegevuseks vähemalt kolme järjestikuse aasta jooksul. Kolmeaastane periood algab hiljemalt üks aasta pärast selle maksustamisperioodi lõppu, mille puhul soodustust esimest korda kasutatakse.

2. Kui lõikes 1 sätestatud tingimus ei ole täidetud, siis soodustust ei anta või kui see on juba antud, siis see tühistatakse ning maksusoodustuse summa lisatakse selle maksustamisperioodi maksubaasile, mil see tingimus ei ole enam täidetud.

Esimest lõiku ei kohaldata, kui selle tingimuse täitmata jätmine on tingitud kas vääramatust jõust või asjaoludest, mille üle maksumaksjal puudub mõistlik kontroll.

3. Kui maksumaksja enam ei oma tingimustele vastavate kuludega seotud vara, millega seoses ta maksusoodustust kasutas, või kui ta selle vara lammutab või muul viisil võõrandab, võetakse maksustamisel arvesse vara realiseerimisväärtust.

Kui realiseerimisväärtus ületab kasutamata soodustust, tekib tasakaalustav maksukohustus.

Tasakaalustava maksukohustuse summa, mis arvatakse maksumaksja maksustatava tulu hulka sellel maksustamisperioodil, mil võõrandamine toimub, võrdub järgmistest summadest väiksemaga:

a) summa, mille võrra realiseerimisväärtus ületab kasutamata soodustust;

b) kasutatud soodustus.“

5) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Ülejääv laenukasutuse kulu arvatakse maha sellel maksustamisperioodil, mil see kanti, ainult kuni 30 protsendi ulatuses maksumaksja intressi-, maksu- ja amortisatsioonieelsest kasumist (EBITDA).“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„EBITDA arvutamiseks liidetakse maksumaksja liikmesriigis äriühingu tulumaksuga maksustatavale tulule ülejääva laenukasutuse kulu maksustamise eesmärgil korrigeeritud summad, maksustamise eesmärgil korrigeeritud amortisatsioonisummad ja tingimustele vastavate kulude summa, mis on maksubaasist maha arvatud vastavalt Ia peatükis sätestatud eeskirjadele või riigisisestele sätetele, millega nähakse ette selliste tingimustele vastavate kulude suurem maksustatavast tulust mahaarvamise määr. Maksuvaba tulu jäetakse maksumaksja EBITDAst välja.“;

c) lisatakse lõige 2a:

„2a. Liikmesriigid jätavad lõike 1 kohaldamisalast välja ülejääva laenukasutuse kulu, mis on tekkinud seoses kolmandatelt isikutelt saadud väikese riskiga laenudega.

Esimese lõigu kohaldamisel tähendab kolmandalt isikult saadud väikese riskiga laen laenu, mis vastab järgmistele tingimustele:

a) seda ei paku sidusettevõtja, püsiv tegevuskoht ega samasse finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud kontserni kuuluv üksus ning

b) seda kasutatakse üksnes laenu võtva üksuse enda tegevuse rahastamiseks ning rahastust ei anta üle sidusettevõtjale, püsivale tegevuskohale või samasse finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud kontserni kuuluvale üksusele.

Punktis b sätestatud tingimuse kohaldamisel ei kasutata laenu otseselt ega kaudselt kapitali sissemaksete või muude omakapitali sissemaksete rahastamiseks, kui selle tulemuseks on sidusettevõtja või püsiva tegevuskoha või samasse finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud kontserni kuuluva üksuse rahastamine.

Esimese lõigu kohaldamisel jäetakse kogu kolmandalt isikult saadud väikese riskiga laenudest saadav tulu maksumaksja EBITDAst välja ning väljajäetud ülejäävat laenukasutuse kulu ei arvata lõike 5 punktis b osutatud kontserni ülejääva laenukasutuse kulu hulka, mis tal on tekkinud seoses kolmandate isikutega.“;

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„Erandina lõikest 1 antakse maksumaksjale õigus maha arvata ülejääv laenukasutuse kulu summas 3 000 000 eurot.

Esimeses lõigus osutatud summat kohandatakse igal aastal vastavalt järgmisele valemile:

$$I_y = I_{y-1} x \frac{THHI_{y-1}}{THHI_{y-2}}$$

kus:

$I_y$on indekseeritud summa, mida kohaldatakse kalendriaasta y 1. juulist kuni kalendriaasta y+ 1 30. juunini.

I_{y-1}on indekseeritud summa, mida kohaldatakse kalendriaasta y–1 1. juulist kuni kalendriaasta y 30. juunini.

$THHI_{y-1}$on liidu (EL 27) tarbijahindade harmoneeritud indeksi aasta keskmine kalendriaasta y–1 kohta, mille avaldab Eurostat.

$THHI_{y-2}$on liidu tarbijahindade harmoneeritud indeksi aasta keskmine kalendriaasta y–2 kohta, mille avaldab Eurostat.

Saadud summa ümardatakse lähima 10 000 euroni.

Lõike 1 teise lõigu kohaldamisel võetakse 3 000 000 euro suurust summat arvesse kogu konsolideerimisgrupi puhul.“;

e) lisatakse lõige 3a:

„3a. Erandina lõikest 1 antakse maksumaksjale õigus arvata täielikult maha maksustamisperioodil tekkinud ülejääv laenukasutuse kulu, kui maksumaksja tõendab, et tema EBITDA on sellel maksustamisperioodil vähenenud vähemalt 50 % võrreldes vahetult eelnenud maksustamisperioodi EBITDAga.

Esimeses lõigus sätestatud erandit kohaldatakse üksnes maksustamisperioodil, mil EBITDA väheneb.“;

f) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Liikmesriigid võivad jätta lõike 1 kohaldamisalast välja ülejääva laenukasutuse kulu, mis on tekkinud seoses järgmisega:

a) enne 17. juunit 2016 sõlmitud laenulepingud, kuid see välistamine ei hõlma selliste laenude hilisemaid muudatusi;

b) laenud, mida kasutatakse pikaajalise avalikke huve teeniva projekti rahastamiseks ja mille puhul nii projekti teostaja, laenukasutuse kulutused, vara kui ka tulu asukoht on liidus.

Esimese lõigu punkti b kohaldamisel tähendab pikaajaline avalikke huve teeniv projekt projekti, mille eesmärk on pakkuda, ajakohastada, käitada ja/või hooldada suuremahulist vara, mida liikmesriik peab üldist avalikku huvi pakkuvaks varaks.

Esimese lõigu punkti b kohaldamisel jäetakse pikaajalisest avalikke huve teenivast projektist saadav tulu maksumaksja EBITDAst välja ning väljajäetud ülejäävat laenukasutuse kulu ei arvata lõike 5 punktis b osutatud kontserni

ülejääva laenukasutuse kulu hulka, mis tal on tekkinud seoses kolmandate isikutega.“;

g) lisatakse lõige 4a:

„4a. Liikmesriigid jätavad lõikest 1 välja ülejääva laenukasutuse kulu, mis on tekkinud seoses laenudega, mida kasutatakse selleks, et rahastada kaitseotstarbelisi tooteid või muid kaitse eesmärgil kasutatavaid tooteid, mis kuuluvad mõnda nõukogu määruse (EL) 2025/1106* artikli 1 punktides a ja b sätestatud kategooriasse, kui kõnealuse maksumaksja, vara ja tulu asukoht on liidus ja ka laenukasutuse kulutused tehakse liidus.

Esimeses lõigus kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „kaitseotstarbelised tooted“ – kaubad, teenused ja ehitustööd, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/81/EÜ** artiklis 2 sätestatud kohaldamisalasse;

b) „muud kaitse eesmärgil kasutatavad tooted“ – kaubad, teenused ja ehitustööd, mis ei kuulu direktiivi 2009/81/EÜ artiklis 2 sätestatud kohaldamisalasse ning mis on vajalikud või toodetud kaitse eesmärgil ja mõeldud spetsiaalselt sõjaliseks otstarbeks.

Esimese lõigu kohaldamisel jäetakse kogu tulu, mis saadakse kaitseotstarbelistest toodetest või muudest kaitse eesmärgil kasutatavatest toodetest kriitilise tähtsusega võimevaldkondades, maksumaksja EBITDAst välja ning väljajäetud ülejäävat laenukasutuse kulu ei arvata lõike 5 punktis b osutatud kontserni ülejääva laenukasutuse kulu hulka, mis tal on tekkinud seoses kolmandate isikutega.

Esimest lõiku kohaldatakse üksnes laenude suhtes, mis on võetud esimese viie maksustamisperioodi jooksul pärast 1. jaanuari 2029.

___

* Nõukogu 27. mai 2025. aasta määrus (EL) 2025/1106, millega luuakse rahastamisvahend „Euroopa julgeolekumeetmed (SAFE) Euroopa kaitsetööstuse tugevdamiseks“ (ELT L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/81/EÜ, millega kooskõlastatakse teatavate kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas ostjate poolt sõlmitavate ehitustööde ning asjade ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise kord ja muudetakse direktiive 2004/17/EÜ ja 2004/18/EÜ (ELT L 216, 20.8.2009, lk 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).“;

h) lõike 5 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Kui maksumaksja on finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud kontserni liige, antakse maksumaksjale õigus kas:“;

i) lõiget 6 muudetakse järgmiselt:

1. sissejuhatav sõnastus asendatakse järgmisega:

„Maksumaksja liikmesriik näeb ette sätted selleks, et kas:“;

2. alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) kanda ülejääv laenukasutuse kulu, mida ei saa lõigete 1–5 alusel jooksval maksustamisperioodil maha arvata, ilma ajalise piiranguta edasi või“;

3. alapunkt b jäetakse välja;

4. lisatakse järgmine lõik:

„Maksumaksja liikmesriik võib sätestada eeskirjad, mis võimaldavad ülejääva laenukasutuse kulu, mida ei saa lõigete 1–5 alusel jooksval maksustamisperioodil maha arvata, kuni kolme aasta võrra tagasi kanda.“;

j) lisatakse lõige 9:

„9. Käesoleva artikli kohaldamisel ei säilita ega kehtesta liikmesriigid oma riigisiseses õiguses sätteid, mille reguleerimisese kuulub käesoleva artikli kohaldamisalasse, kui nad kehtestavad eeskirjad, mis erinevad käesolevas artiklis sätestatutest.“

6) Artikli 6 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Maksukohustuse arvutamisel ei võta liikmesriigid arvesse skeeme või skeemide ahelat, mille põhieesmärk või üks põhieesmärke on saada maksueelis, mis on vastuolus kohaldatava maksuõiguse sisu või eesmärgiga, ja mis on seetõttu kõiki asjasse puutuvaid fakte ja asjaolusid arvesse võttes fiktiivsed. Need skeemid võivad koosneda rohkem kui ühest vaheastmest või osast.“

7) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

1. alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) üksuse jaotamata tulu või püsiva tegevuskoha tulu, mis kuulub järgmistesse kategooriatesse:

i) finantsvaralt saadud intress või muu tulu;

ii) intellektuaalomandist tulenevad litsentsitasud või muu tulu;

iii) dividendid ja aktsiate või osade müügist saadud tulu;

iv) kapitalirendist saadud tulu;

v) kindlustusest, pangandusest ja muust finantstegevusest saadud tulu;

vi) tulu, mis on saadud arveid väljastavatelt äriühingutelt, kes saavad müügi- ja teenuste osutamise tulu sidusettevõtjatelt ostetud ja neile müüdud kaupadelt ja teenustelt, lisamata mingit või lisades üksnes vähest majanduslikku väärtust.

Käesolevat punkti ei kohaldata juhul, kui välismaine kontrollitav äriühing tegeleb sisulise majandustegevusega, mida toetavad töötajad, seadmed, vara ja ruumid ning mida kinnitavad asjakohased faktid ja asjaolud.

Kui välismaine kontrollitav äriühing on resident või tema asukoht on kolmandas riigis, mis ei ole Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osaline, võivad liikmesriigid otsustada eelnevat teist lõiku mitte kohaldada.“;

2. alapunkt b jäetakse välja;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriik ei käsita üksust või püsivat tegevuskohta lõike 1 kohaselt välismaise kontrollitava äriühinguna, kui:

a) üks kolmandik või vähem üksuse või püsiva tegevuskoha tulust kuulub lõike 2 punktis a osutatud kategooriatesse või

b) üksus on finantsettevõtja ja üks kolmandik või vähem üksuse tulust, mis on saadud lõike 2 punktis a osutatud kategooriatest, on saadud tehingutest maksumaksja või tema sidusettevõtjatega.“;

c) lõige 4 jäetakse välja;

d) lisatakse lõiked 5, 6, 7 ja 8:

„5. Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:

– „hargmaine kontsern“ – direktiivi 2022/2523 artikli 3 punktis 4 määratletud kontsern;

– „suur riigisisene kontsern“ – direktiivi 2022/2523 artikli 3 punktis 5 määratletud kontsern;

– „lõplik emaüksus“ – direktiivi 2022/2523 artikli 3 punktis 14 määratletud kontsern;

– „tingimustele vastava paralleelse maksustamiskorraga jurisdiktsioon“ – jurisdiktsioon, millele on OECD keskregistris määratud selline staatus ülemaailmse miinimummaksu kohaldamise eesmärgil kooskõlas OECD/G20 kaasava raamistiku 5. jaanuari 2026. aasta kokkuleppega kõrvuti kehtivate (*side-by-side*) eeskirjade paketi kohta;

– „tingimustele vastav riigisisene lisamaks” – maks, mis on määratletud direktiivi (EL) 2022/2523 artikli 3 punktis 28.

6. Liikmesriigid tagavad, et lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata, kui maksumaksja:

a) kuulub väikekontserni või keskmise suurusega kontserni Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2013/34* artikli 3 lõigete 5 ja 6 tähenduses;

b) ei kuulu kontserni ning on mikroettevõtja, väike ettevõtja või keskmise suurusega ettevõtja vastavalt direktiivi (EL) 2013/34 artikli 3 lõigetele 1, 2 ja 3 või

c) kuulub hargmaisesse kontserni või suurde riigisisesesse kontserni, mis maksustamisperioodil kuulub nõukogu direktiivis (EL) 2022/2523** sätestatud eeskirjade või kolmandate riikide jurisdiktsioonide puhul OECD näidiseeskirjade kohaldamisalasse, välja arvatud juhul, kui selle hargmaise kontserni lõplik emaüksus asub jurisdiktsioonis, kus maksustamisperioodil kehtib tingimustele vastav paralleelne maksustamiskord.

7. Olenemata lõike 6 punktist c ei käsita liikmesriik üksust või püsivat tegevuskohta välismaise kontrollitava äriühinguna, kui maksumaksja kuulub otseselt või kaudselt lõplikule emaüksusele, mis asub jurisdiktsioonis, kus kehtib maksustamisperioodil paralleelne maksustamiskord, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

a) üksus või püsiv tegevuskoht on kohustatud tasuma maksustamisperioodil tingimustele vastavat riigisisest lisamaksu;

b) selle maksuga seoses ei tehta tagasimakseid ega anta otsest või kaudset rahalist kasu.

8. Käesoleva artikli kohaldamisel ei säilita ega kehtesta liikmesriigid oma riigisiseses õiguses sätteid, mille reguleerimisese kuulub lõigete 5, 6 ja 7 kohaldamisalasse, kui nad kehtestavad eeskirjad, mis erinevad käesolevas artiklis sätestatutest.

___

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj).

** Nõukogu 15. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2523 hargmaiste ettevõtete kontsernide ja suurte riigisiseste kontsernide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamise kohta liidus (ELT L 328, 22.12.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj).“

8) Artikli 8 lõige 2 jäetakse välja.

9) Artikli 9 lõige 3 jäetakse välja.

Artikkel 5

Direktiivi (EL) 2017/1852 muutmine

Direktiivi (EL) 2017/1852 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 2 lõike 1 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) „mõjutatud isik“ – mis tahes isik, sealhulgas füüsiline isik, kes on liikmesriigi maksuresident ja kelle maksustamist vaidlusalune küsimus otseselt mõjutab. Kui see mõjutab otseselt rohkem kui ühe isiku maksustamist, käsitatakse kõiki neid isikuid mõjutatud isikuna.“

2) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Igal mõjutatud isikul on õigus esitada kaebus vaidlusaluse küsimuse kohta ja taotleda selle lahendamist. Selline kaebus esitatakse kolme aasta jooksul alates vaidlusaluse küsimuse põhjustanud või põhjustava meetme kohta esimese teatise kättesaamisest, olenemata sellest, kas mõjutatud isik kasutab mõne asjaomase liikmesriigi riigisisese õiguse alusel kättesaadavaid õiguskaitsevahendeid või mitte. Mõjutatud isik esitab sama teavet sisaldava kaebuse igale asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele ning osutab kaebuses sellele, milliseid teisi liikmesriike see puudutab. Mõjutatud isik tagab, et iga asjaomane liikmesriik saab kaebuse vähemalt ühes järgmises keeles:

a) üks kõnealuse liikmesriigi ametlikest keeltest kooskõlas riigisisese õigusega või

b) muu keel, mida kõnealune liikmesriik võib sel eesmärgil aktsepteerida.“

Kui vaidlusalune küsimus puudutab rohkem kui ühte mõjutatud isikut, on erandina esimesest lõigust igal mõjutatud isikul lubatud esitada kaebus üksnes oma elukohaliikmesriigi pädevale asutusele.

Igal juhul esitatakse kaebus kõigile asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele 30 kalendripäeva jooksul alates kaebuse esmakordsest esitamisest. Viimane esitamine peab toimuma hiljemalt kolm aastat pärast esimeses lõigus osutatud esimest teadet.“;

b) lõike 4 viimane lõik asendatakse järgmisega:

„Mõjutatud isik, kes saab lõike 3 punkti f kohase taotluse, vastab taotlusele kolme kuu jooksul alates selle kättesaamisest. Vastuse koopia saadetakse ka teiste asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele hiljemalt kolme kuu jooksul alates taotluse saamisest.“;

c) lõikesse 5 lisatakse teine lõik:

„Enne kaebuse vastuvõetavuse kohta otsuse tegemist võivad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused üksteisega konsulteerida, et oma vastavaid seisukohti paremini mõista.“

3) Artikli 4 lõikesse 3 lisatakse järgmine lõik:

„Kui kõik asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused lepivad kokku, et kokkuleppele ei ole võimalik jõuda, teavitavad nad mõjutatud isikut viivitamata ja ära ootamata lõikes 1 sätestatud tähtaja möödumist ning esitavad üldised põhjused, miks kokkuleppele ei jõutud.“

4) Artikli 5 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Iga asjaomase liikmesriigi pädev asutus võib otsustada kaebuse tagasi lükata järgmistel juhtudel:

a) kaebus ei sisalda artikli 3 lõike 3 alusel nõutavat teavet (sealhulgas artikli 3 lõike 3 punkti f alusel nõutav teave, mida ei ole esitatud artikli 3 lõikes 4 täpsustatud tähtajaks);

b) vaidlusalune küsimus puudub;

c) kaebust ei esitatud artikli 3 lõikes 1 sätestatud kolmeaastase perioodi jooksul;

d) kaebust ei esitatud artikli 3 lõikes 1 sätestatud 30-kalendripäevase tähtaja jooksul;

e) kaebust ei esitatud vähemalt ühes liikmesriigis artikli 3 lõikes 1 osutatud nõutavas keeles;

f) kõigile asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele ei esitatud sama teavet sisaldavat kaebust, nagu on sätestatud artikli 3 lõikes 1.

Pädev asutus annab mõjutatud isikule võimaluse kõrvaldada kõik puudused ja täiendada kaebust 30 päeva jooksul alates taotluse saamisest, vastasel juhul võidakse kaebus tagasi lükata. Kui kaebus on tagasi lükatud, võib mõjutatud isik kaebuse uuesti esitada, tingimusel et uuesti esitatud kaebus esitatakse artikli 3 lõikes 1 osutatud kolmeaastase perioodi jooksul. Mõjutatud isiku teavitamisel tagasilükkamisest artikli 3 lõike 5 sätete kohaselt märgib pädev asutus ära tagasilükkamise üldised põhjused.“

5) Artikli 8 lõikesse 5 lisatakse kolmas lõik:

„Pädevad asutused esitavad sõltumatu tunnustatud isikuga seotud vastuväited hiljemalt enne seda, kui kõik pädevad asutused on artikli 15 lõike 1 kohases lõplikus otsuses kokku leppinud. Pärast seda esitatud vastuväited ei mõjuta kokkulepitud lõplikku otsust.“

6) Artikli 10 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused võivad leppida kokku nõuandekomisjoni asemel alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni moodustamises („alternatiivne vaidluste lahendamise komisjon“), et võtta kooskõlas artikliga 6 vastu otsus kaebuse vastuvõtmise kohta või esitada kooskõlas artikliga 14 arvamus selle kohta, kuidas vaidlusalune küsimus lahendada. Liikmesriikide pädevad asutused võivad samuti leppida kokku alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni moodustamises alalise komitee („alaline komitee“) vormis.“

7) Artikli 11 lõike 2 teise lõigu punkt e asendatakse järgmisega:

„e) nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni koosseis (sealhulgas liikmete arv, liikmete nimed, sõltumatute tunnustatud isikute puhul üksikasjad nende pädevuse ja kvalifikatsiooni kohta ning võimalikud huvide konfliktid);“.

8) Artikli 16 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Artikli 3 alusel kaebuse esitamine peatab kõik teised käimasolevad vastastikuse kokkuleppe menetlused või vaidluste lahendamise menetlused lepingu või konventsiooni alusel, mida seoses asjakohase vaidlusaluse küsimusega tõlgendatakse või kohaldatakse, alates kuupäevast, mil asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused selle kaebuse saavad. Peatamine lõpeb päeval, mil kõik pädevad asutused või nõuandekomisjon kaebuse tagasi lükkavad või kui mõjutatud isik otsustab kaebuse tagasi võtta. Kui kõik asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused võtavad kaebuse vastu, lõpetatakse kõnealused muud menetlused viivitamata.“

9) Artiklit 17 muudetakse järgmiselt:

a) esimese lõigu teine lause asendatakse järgmisega:

„Kõnealuse liikmesriigi pädev asutus teavitab kõigi teiste asjaomaste liikmesriikide pädevaid asutusi samaaegselt ja kahe kuu jooksul alates teatise kättesaamisest ning edastab kaebuse ja mõjutatud isikult saadud asjakohase teabe koopia.“;

b) lisatakse järgmine kolmas lõik:

„Esimese lõigu punktis b osutatud mõjutatud isik, kes kasutab kõnealuses lõikes sätestatud erandit, märgib selle kaebuses selgelt ära.“;

10) Lisatakse artikkel 19a:

„Artikkel 19a

Nõukogu rakendusaktid

1. Komisjoni ettepaneku alusel võib nõukogu võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse muud tehnilised või menetlusnormid, mis on vajalikud käesolevas direktiivis sätestatud menetluste sujuva ja järjepideva kohaldamise tagamiseks, eelkõige seoses järgmisega:

a) artiklites 3 ja 5 osutatud kaebuste esitamise etapp;

b) artiklis 4 osutatud vastastikuse kokkuleppe menetlus;

c) artiklis 6 osutatud vaidluste lahendamise etapp, sealhulgas artiklis 10 osutatud nõuandekomisjoni ja alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni töökord;

d) käesoleva direktiivi kohaste menetluste ja liikmesriikide kohtutes toimuvate menetluste koostoimimine.“

11) Artikkel 21 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 21
Läbivaatamine

1. Komisjon vaatab 31. detsembriks 2030 ja seejärel iga viie aasta tagant läbi käesoleva direktiivi toimimise ja hindab seda, sealhulgas võimalikku vajadust muuta konkreetseid sätteid, ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile lõikes 3 osutatud asjakohased iga-aastased statistilised andmed, mis võimaldavad hinnata, kuidas käesolev direktiiv on aidanud parandada artiklis 4 osutatud vastastikuse kokkuleppe menetlust vaidlusaluse küsimuse lahendamisel.

3. Komisjon võtab artikli 20 lõikes 2 osutatud korras vastu rakendusakti, millega kehtestatakse loetelu statistilistest andmetest, mille liikmesriigid esitavad igal aastal käesoleva direktiivi hindamiseks, samuti kõnealuse teabe esitamise vormi ja tingimused. Käesoleva artikli kohaselt kogutud statistilised andmed avaldatakse komisjoni veebisaidil anonüümituna.“

Artikkel 6
Direktiivi (EL) 2025/50 muutmine

Direktiivi (EL) 2025/50 artiklit 11 muudetakse järgmiselt.

1) Lõike 2 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) taotletakse vabastust kinnipeetavast maksust, välja arvatud juhul, kui selline vabastus tuleneb nõukogu direktiividest 2003/49/EÜ* või 2011/96/EL**

_____

* Nõukogu 3. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/49/EÜ eri liikmesriikide sidusühingute vaheliste intressimaksete ja litsentsitasude suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta (ELT L 157, 26.6.2003, lk 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/49/oj).

** Nõukogu 30. novembri 2011. aasta direktiiv 2011/96/EL eri liikmesriikide ema- ja tütarettevõtjate suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta (ELT L 345, 29.12.2011, lk 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/96/oj);“.

2) Lõike 7 teine lause asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid võivad säilitada ka liikmesriigi olemasoleva süsteemi tulu tekkimise kohas kinnipeetava maksu vähendamiseks ja kohaldada seda käesoleva artikli lõike 2 punktis e osutatud juhtudel, kui tehakse kontrolle, et tagada riigisiseste ja piiriüleste

olukordade võrdne kohtlemine Euroopa Liidu toimimise lepingu IV jaotise 2. ja 4. peatüki järgimiseks.“

Artikkel 7
Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid ja avaldavad need hiljemalt 31. detsembriks 2028. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

   Nad kohaldavad neid norme alates 1. jaanuarist 2029.

   Liikmesriigid kohaldavad artikli 1 punkti 2 alapunktide b–h, punkti 3 alapunkti c, punkti 5 ning artikli 3 alapunktide 2 ja 5–10 järgimiseks vajalikke sätteid siiski alates 1. jaanuarist 2037 ning artikli 4 punkti 5 alapunkti d järgimiseks vajalikke sätteid alates 1. jaanuarist 2032.

   Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 8
Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 9
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja